

КАРИКАТУРА

МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ ЗА ХУМОР И САТИРА

7'83

ИЗДАНИЕ НА КОМИТЕТА ЗА КУЛТУРА И СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ ХУДОЖНИЦИ

СЪМЪРСЕТ МОЙМ

НИКОЙ НЕ Е В СЪСТОЯНИЕ ДА КАЖЕ ЦЯЛАТА ИСТИНА ЗА СЕБЕ СИ

Има само едно нещо, в което съм убеден, а то е, че в твърде малко неща човек може да бъде сигурен.

Никога не съм бил в състояние да запомня даже и собствените си шеги, затова се принуждавах непрекъснато да измислям нови.

Мисля, че тайната на драматургията се крие в две правила: придържайте се към главното и където можете, съкращавайте.

Пиеса, която не се прави на публиката, може да има някои достойнства, но тя може да се нарече пиеса дотолкова, доколкото катърът може да се нарече кон.

Няма нищо по-скучно от това да седите в театъра и да слушате мисли, с които предварително сте съгласни.

Старостта на глупака ще бъде глупава, но нали такава е била и неговата младост?

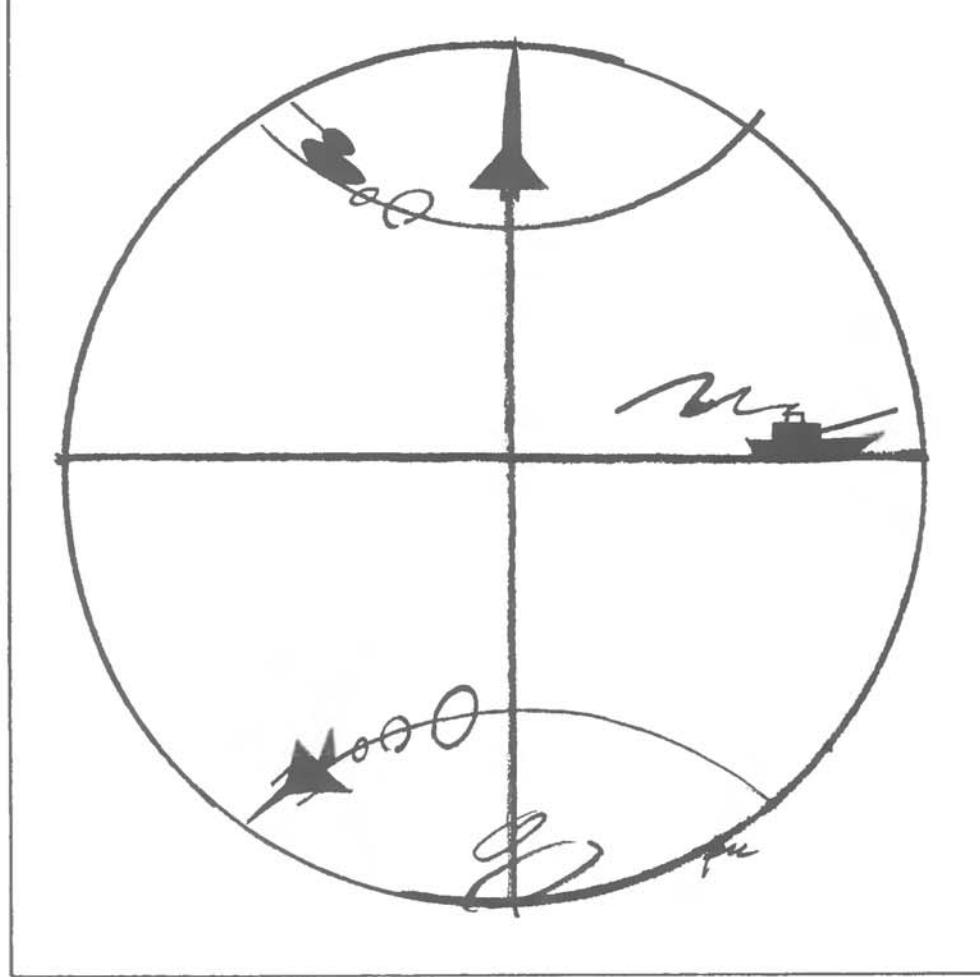
Повечето от знаменитите портрети в света са рисувани, понеже на художниците е плащано за тях.

Писателството сега изглежда любимо занимание за отмора на човечеството. Цели семейства се занимават с него така, както в по-щастливите времена отиваха в манастир. Жените пишат романи, за да убият скуката на своята бременност, отегчени благородници, уволнени офицери, пенсионирани служители — всички посягат към перото като към гърлото на бутилката.

Една от причините съвременната критика да е така безполезна е, че се е превърнала в странично занимание на поетите и писателите.

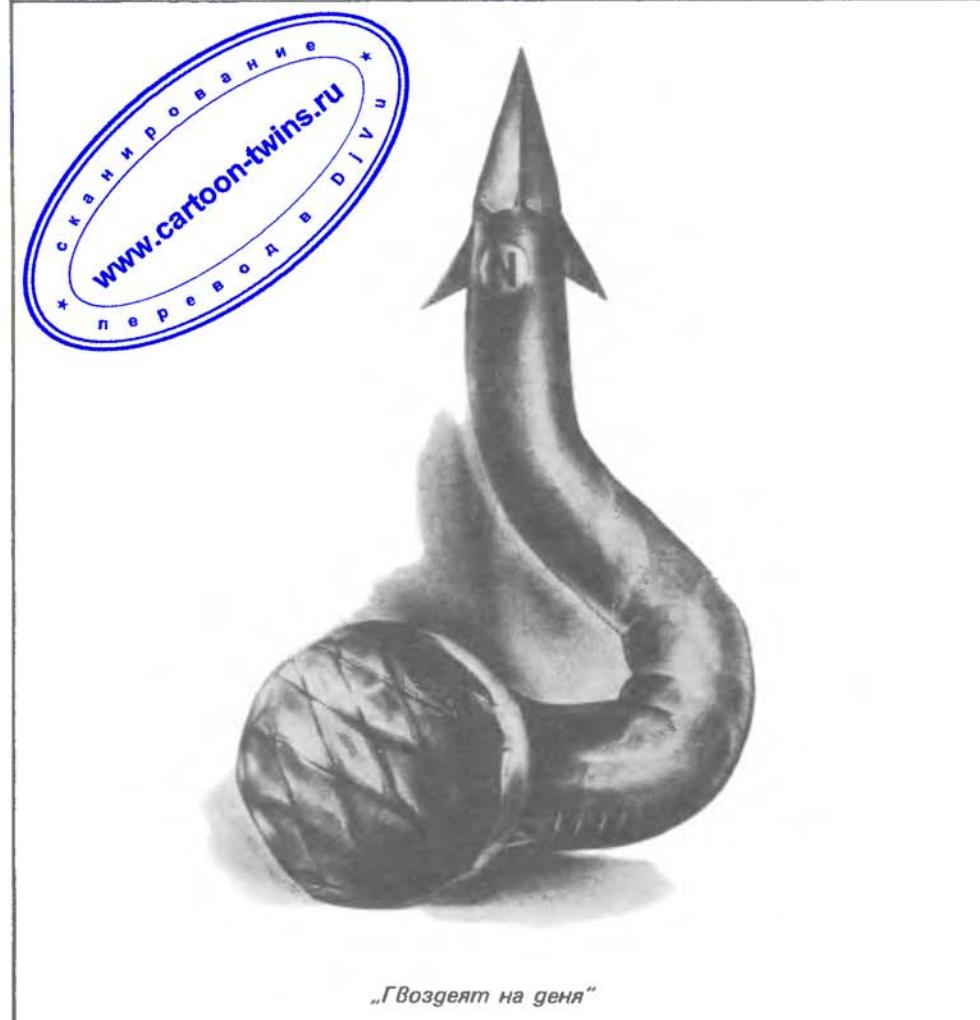
Щом като най-бележитите философи не се разбират помежду си, то обикновеният човек може да бъде спокоен, когато изобщо не ги разбира.

Най-голямата трагедия на живота не се състои в това, че хората умират, а в това, че престават да се обичат.

РЕМЕ ▲ „Западното полукулбо“

▼ ВЕНЦЕСЛАВ ВЕСЕЛИНОВ

„Гвоздят на деня“

ЖАК ПРЕВЕР

БИТКА С АНГЕЛА

Не отивай!

Всичко е нагласено предварително,
мачът е решен.
Когато ангелът се появи на ринга,
обкръжен
от мънишите на магнезия,
всички ще запеят
„Хвала на Господа!“
Преди от стола си да станеш,
камбаните със всичка сила ще забият.
И гъбата с оцет
ще бъде хвърлена в лицето ти.
Не ще успееш
да се сбориш със крилете му —
те ще се изпречат пред очите ти,
а ангелът във слабините
ще те ритне
с мъст.
И ти ще паднеш върху ринга
с ръце,
той глупаво разперени на кръст.
Излишно ще е да се чудиш,
че няма повече да любиш...

СЛУЧАЙНОСТ

Каручката по пътя си пътува.
Случайността ли я зажегли?
Самият бог във нея сядা,
а човекът уморен я тегли.

ПРАВИЯТ ПЪТ

На всеки километър
всяка година
стари със намръщени лица,
с ръце бронирани
сочат пътя на вървящите деца.

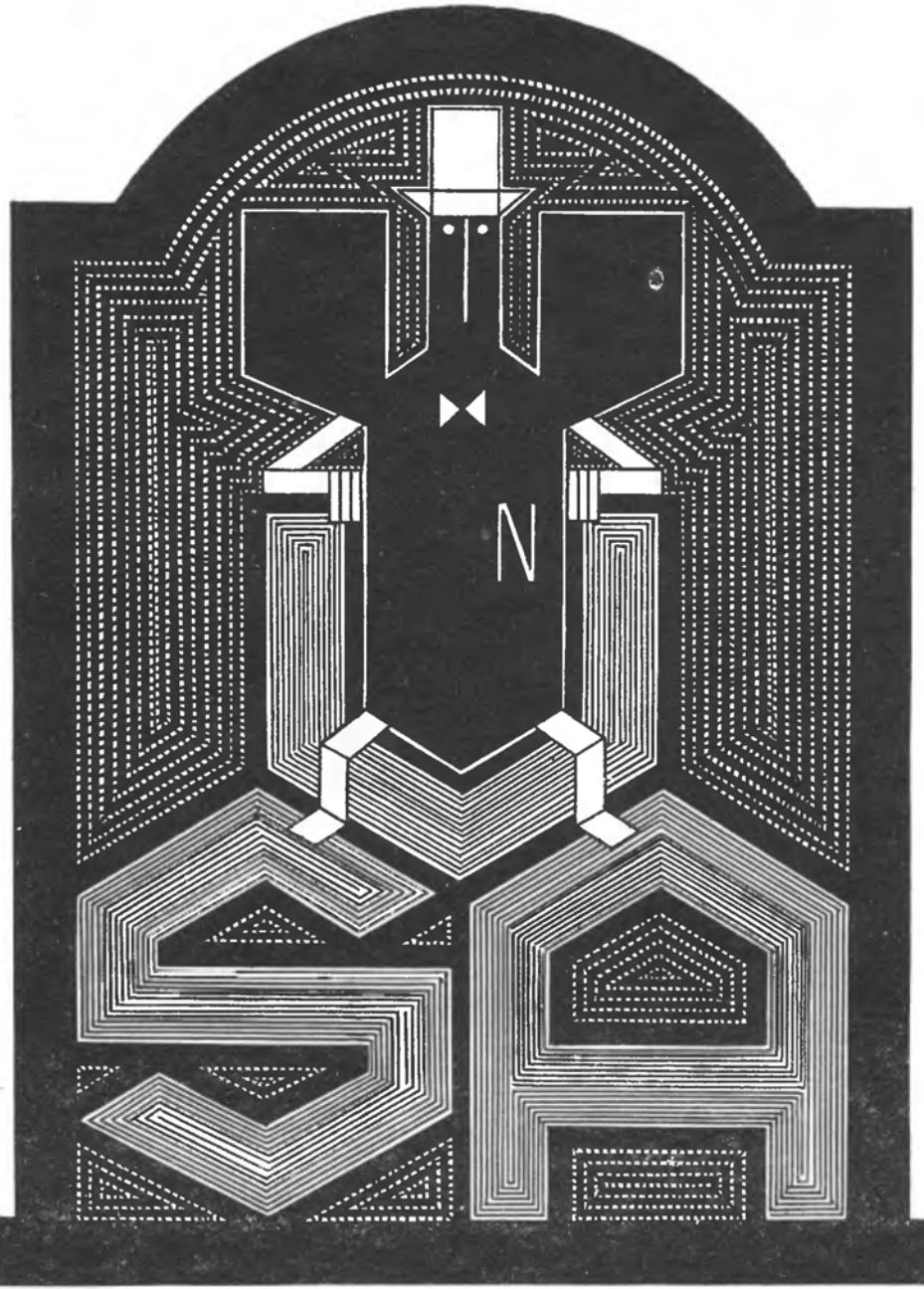
ГОЛЕМИЯТ ЧОВЕК

Срещнах го при скулптора,
където чакаше тогава
да му вземат
отливката за слава.

ФРЕНСКА КОМПОЗИЦИЯ

Съвсем млад Наполеон бил съвсем
слаб.
От офицер във артилерията
по-късно станал император.
Тогава пуснал шкембе
и се нагъртал с много страни.
В деня,
когато умидал,
все още имал шкембе,
но бил съвсем нищожен,
погледнат отстрани...

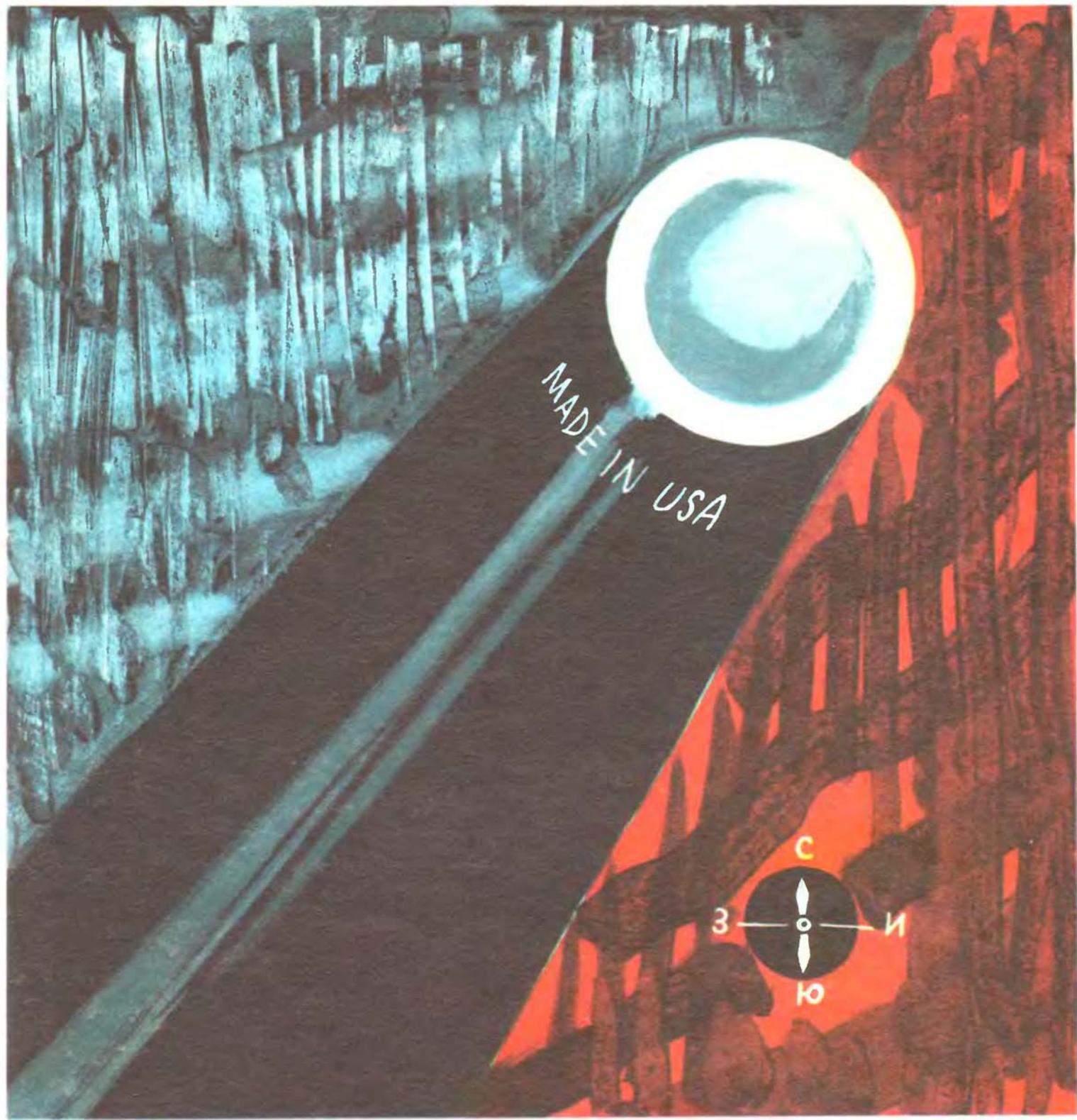
Преведе от френски:
ИВАН БОРИСЛАВОВ

„Тронът“ ▲ МИЛКО ДИКОВ

Nebelwalter

HENK GROZEV ▲ „Нулево положение“

Човек търси властта, за да получи свободата. Това е и най-сигурният начин да се загуби свободата.

Какво общо имат младите с нашето собствено остваене?

Добре е само това, че по-рано беше още по-зле.

Страхувам се само от едно нещо всъщност и това нещо е страхът.

Най-лесно е да се живее трудно.

ДОНЧО ЦОНЧЕВ
АФОРИЗМИ

Колкото по-малко успееш в живота, за толкова по-малко ще те ругае жена ти.

Растягатата нужда от декларациите на околните е право пропорционална на растящия страх от околните.

Една компания не може да бъде мъжка, ако в нея няма поне една дама.

Бих желал човекът да е малко по-умен, отколкото би могъл да бъде. А човекът често е малко по-глупав, отколкото би могъл да бъде.

Удоволствието въобще грех ли е или грехът изобщо е удоволствие?

Когато ти стане хладно под душа, не намалявай студената вода, а увеличи топлотата.

Грозните отношения много обичат хувавите къщи.

ФРИДРИХ ЕНГЕЛС РИСУВА

Фридрих Енгелс в униформа на доброволец от 1842 г.

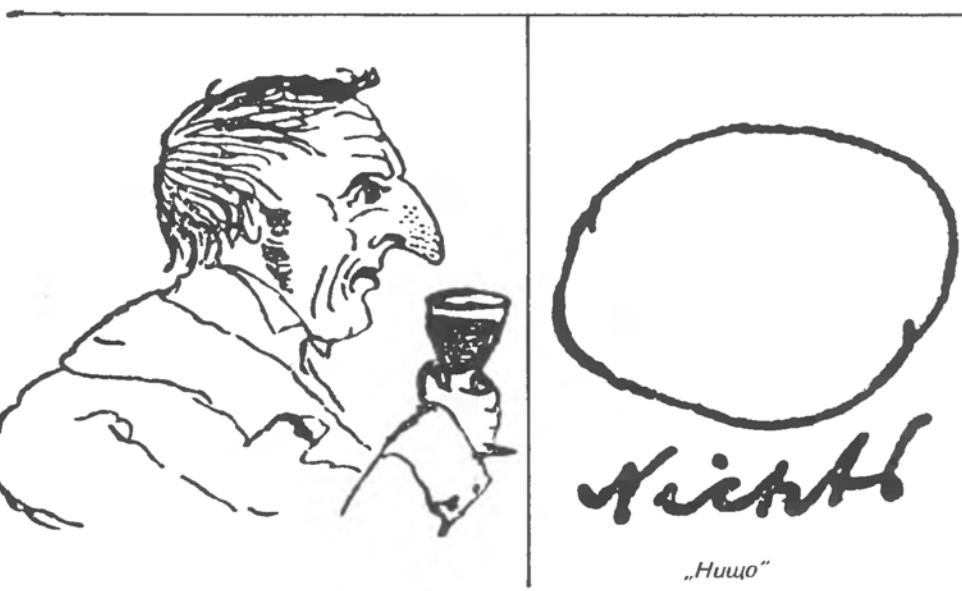
Един млад човек на двадесет години със силно късогледи очи, след разпалени спорове, рисува карикатури с перо и клечки на каквото му попадне. Най-често на бирените подложки. Младият човек от Райнланд е Фридрих Енгелс, съратникът на Карл Маркс.

Със своите необикновено свежи рисунки, правени набързо от натура, той забавлява приятелите си от кантоната, в която стажува. Често той рисува забавни сцени и смешни ситуации в кореспонденцията си и особено в писмата до любимата си сестра Мери. На сестра си през 1840 г. той пише: „Съветвам те да не оставяш празни места в писмата си, защото ги изпълвам с карикатури, за да поддържам формата си“. Енгелс непрекъснато е рисувал в свободните промеждутъци от времето. На неговата мушка са попадали знаменити личности, философи, литератори, музиканти. В едно друго писмо до сестра си той рисува Франц Лист и пише: „Егъба ли

си чула, че господин Лист е вече тук и очарова със свое то изпълнение всички дами. А берлинските дами са били така полуудели, че се сбили за ръкавицата му, която той изпуснал. Това е човекът с най-странныата прическа. На ден излива по 20 големи кафе и по 10 бутилки шампанско, от което може да се заключи, че той живее непрекъснато в транс и опиянение, което се доказа“.

Енгелс е обичал да си прави и автокарикатури, в които е показвал голяма самокритичност и ирония. Маркс е оценивал високо таланта на Фридрих и е бил причина за множество публикации на негови карикатури в тогдашната преса.

Т. П.

НААИ ВЕДНЪЖ СЕ НИВЕЕ И
 ВЕДНЪЖ СЕ МРЕ - РЕШИХ ДА
 НИВЕЕ СПОРЕД ЖЕЛАННИЯТА
 ПРИРАБОТИЛИ МИ СЕ
 ОТ 8 ДО 12 И ОТ 13 ДО 17 УЧАСА
 - РАБОТЯ ОТ 8 ДО 12 И
 ОТ 13 ДО 17 УЧАСА.
 НЕ МИ ЛИ СЕ НЕДОВОЛСТ
 СРЕЩУ НЯКОЙ СИ - НЕ
 НЕДОВОЛСТВУДАМ.
 ПОТУВАЛИ МИ СЕ -
 КЛУЧВАМ СЕ НА ПЪРВИЯ
 ТРАМВАЙ И ПОТУВАМ, ПОТУ
 НЕ МИ ЛИ СЕ ПРАВИ
 "ПИШ" - НЕ ГО ПРАВЯ.
 ПИШЕЛИ МИ СЕ НЕЩО
 ПОДОННИТЕЛНО - ВАДНОВАД
 И ГО ПИША.
 АХ, КОЛКО Е ХУБАВО
 ЧОВЕК ДА НИВЕЕ И ПИШ
 СПОРЕД ЖЕЛАННИЯТА
 СИ!

▼ ИВАН КУЛЕКОВ ▲

Скъпи приятели,

ИЗ ВЕЧЕСЪМ ГОТОВ
 ДА УЧАСТВУВАМ В ОПИТА
 ПО ЧУДОВИЛИВОСТ.
 ИМАМ ОТЛИЧНИ РЕЗУЛТАТИ
 ПО ПРЕНИВЛЯВАНЕ
 БЕЗ ВОДА,
 БЕЗ ХРАНА,
 БЕЗ СЕБЕЧЗЯВА,
 БЕЗ КНИГИ,
 БЕЗ ФИЛАМИ,
 БЕЗ ПЕСНИ,
 БЕЗ СМЯХ,
 БЕЗ НАДЕЖДА.
 ЧУВСТВУВАМ СЕ ДОБРЕ.
 МНОГО ПОЗДРАВИ!

ВАЛ:
ИВАН КУЛЕКОВ

П.П.

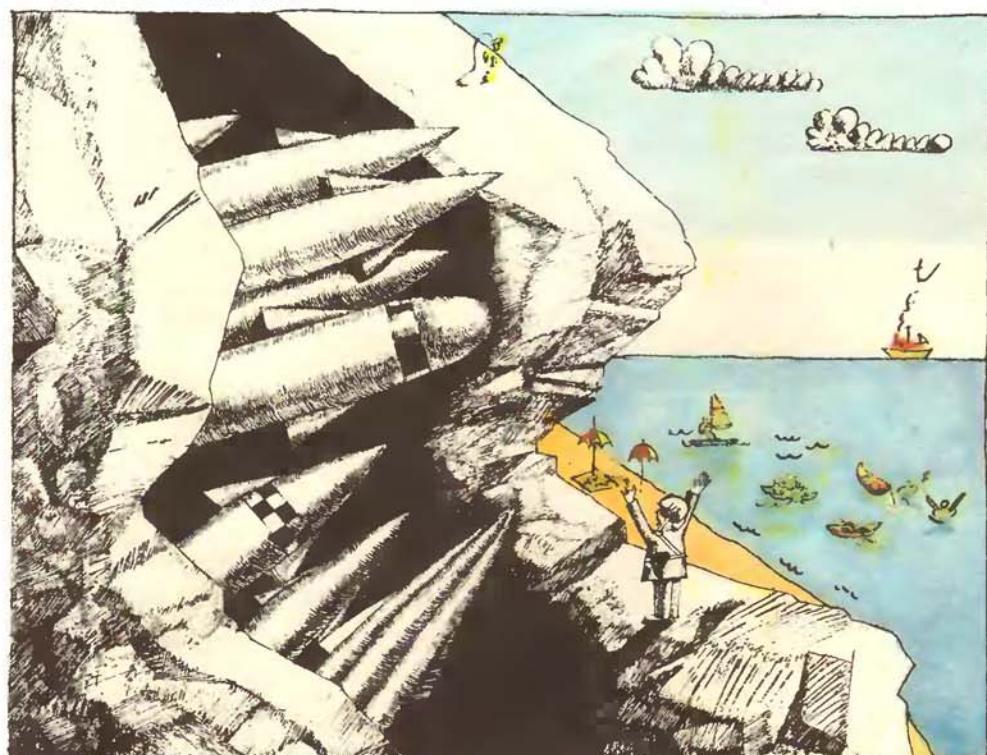
ВЧЕРА СПРЯХА ВОДАТА.

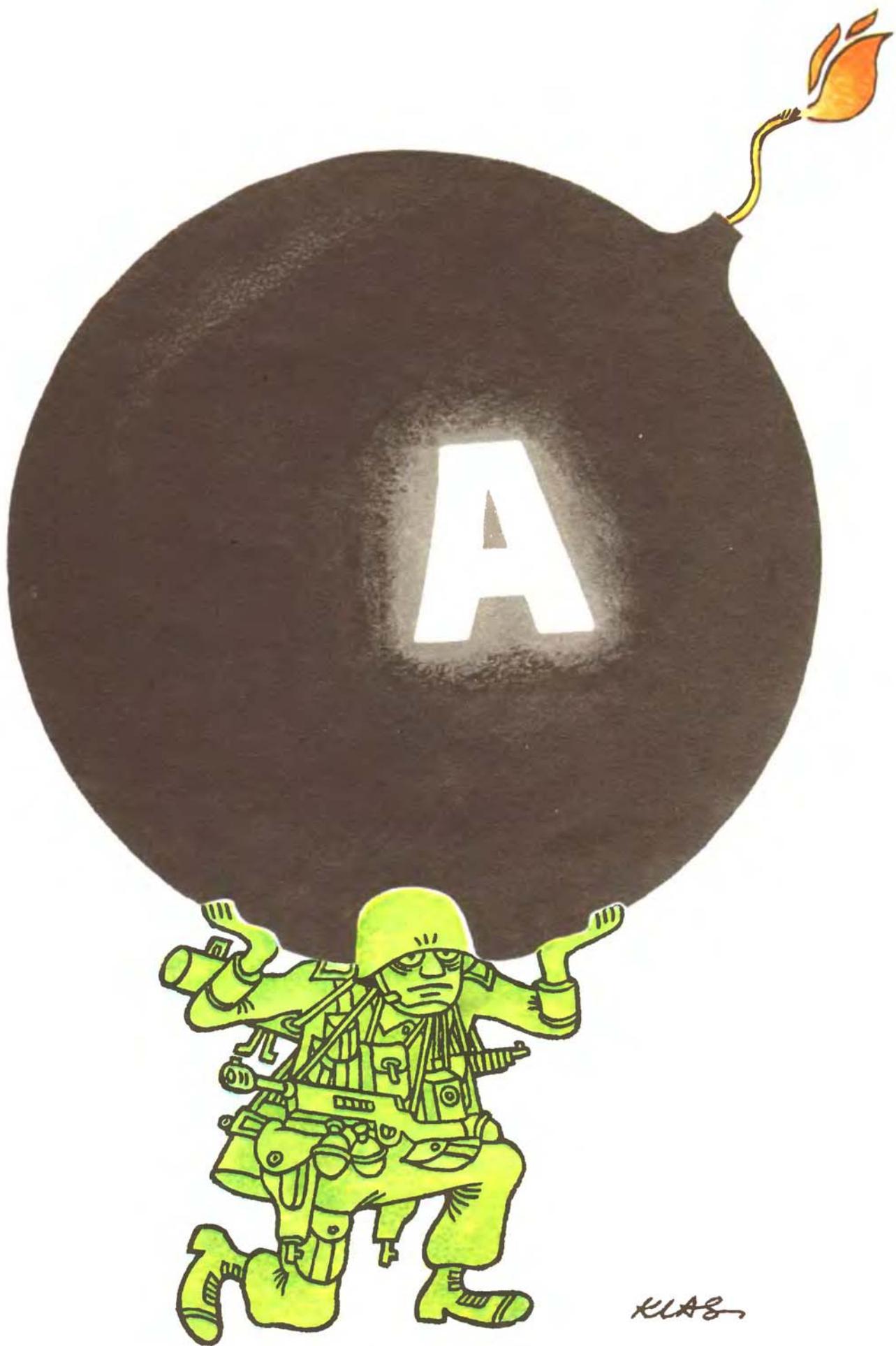

ТЕНЮ ПИНДАРЕВ ▲

„Европейска сцена“

РАДОСЛАВ Р. МАРИНОВ ▼

От тук нататък нещата се развиват тридесет години след случките с Данчо и половина година след като ги чувате. По-точно казано нещата се развиват през месец юли 1983 година.

Та, представете си месец юли на тази година, един от нашите средни окръжни центрове, представете си също така и центъра на този център, кафе „Централ“, летните пъстри, но безмощни чадъри — приятели на слънцето и на сянката, представете си също така липсата на студена кока-кола, ленивият келнер, който от време навреме с досада отива да прибере сметката на онзи, който са разбрали, че с нищо не могат да променят гледката, освен ако се преместят при друга гледка.

Представете си обаче и масичката на Гошо, Мишо и Вартоломей, стабилни и постоянни клиенти на това заведение, за които дори и студена кока-кола ще се намери, но те въобще не се занимават със студена кока-кола, занимават се с други напитки и с приказки за своя нявашен другар и приятел Данчо — човек изчезнал като личност, но живеещ в техните спомени.

Точно за този Данчо си говориха, в средата на юли тази година, когато нещето се отвори, изпусна от себе си нещо и Вартоломей каза:

— Я, по-рано никого не съм виждал да идва от там.

Мишо заекна:

— От там, от там.

А Гошо каза:

— Добре дошъл, Данчо.

Каза го, защото падналият от небето бе Данчо. Изглеждаше доста замислен, за човек приземил се тъй успешно. Всеки друг на негово място би изглеждал доста по-радостен. Още повече, че бе се приземил точно върху свободния стол, точно сред своите приятели.

В ръката си стискаше дръжка от лекоатлетически уред „чук“, целият ухаеше на неиндустриално градче от първата половина на петдесетте години, очите му иззъвхаха уплах от онзи години, но едновременно с това търсеха любим човек, търсеха Анито.

Не че не се зарадва на приятелите си, не, не.

Не че и те не се зарадваха. Напротив, появи се между тях някакво чувство за взаимност, някакво желание за близост — е, например, да си ударят по един между веждите. Да, такива отношения настъпват сред хора, които са билки, но дълго време не са се виждали — не стига, че онзи, който е пристигнал от нейде не им носи нищо, или им носи подарък много по-малък от тайно очаквания, ами предстои да изслушат неговите преживелици.

В настъпилата пауза възникна необходимост от реплика и кой можеше да я каже, освен онзи, донеслият небесна тишина, освен Данчо:

— Ех, братлета, как ми се пие една студена кока-кола. От двадесет години насам нищо друго освен студена кола не ми се пие.

Келнерът, линеец през чадър, чу тази реплика и след миг, миг и нещо газирания, запотена и някак си вносно кафява течност вече се намираше пред клиента.

Данчо кимна, освободи келнера да си гледа работата, която работа се състоеше

Ako можеш, спри

(повест)

в това — да ходи да се кара с клиентите, на които беше отказал вече кока-кола.

Всъщност това нямаше да му е трудно. Имаше той заучена силна логическа фраза:

— Не стига, че не си от ония, за които имаме кока-кола, ами претендираш, че не ти нося кока-кола.

— Ех, братлета — започна Данчо, щом гаврътна чашата, — да знаете само къде бях.

— Гошо и Мишо услужливо построиха по лицата си гримаси на внимание. Вартоломей, и той се опита, но като не успя, си остана със същата лениво-лятна музунца.

— Бях в далечни земи, братлета, а по-точно в далечни времена. Идвам от трийсетина години по-преди.

Тук и Вартоломеевата физиономия стана любопитна.

... Та там...

— Къде там? — попита Мишо.

— Ей там — посочи с палец зад гърба си Данчо — началото на петдесетте години.

— Ами щом идваш от там — законно попита Вартоломей, — защо падна от там? — и заби отвесно в небето уверен месарски пръст.

— Чакайте, всичко ще ви разкажа, но трябва ред по ред. Иначе нищо нямая да разберете. Както си пътувах във влака и ме омагьосаха бабата и нейната патица. Само че после се оказа, че преди това бабата е била млада жена.

— А патицата? — запита Мишо.

— Не се шегувам — каза Данчо. — повярвайте ми, омагьосаха ме.

— Яйце — рече Вартоломей, — преди това патицата е била яйце... Аз разбирам от тези работи.

Данчо реши твърдо да разкаже истината, нищичко да не крие, дори най- intimното:

— Там се запознах с Анито, прекрасно момиче, ще ви я покажа, честна дума.

— Келнер — провикна се Гошо, — дай по още едно, че чакаме тук една другарка, ама тя изглежда ще се позбави.

Тримата другари избухнаха във ведър пролетен или коледен, или друг някакъв, но никак не летно-ленив смех.

А Данчо скочи от стола, хвърли една петолевка от старите и изскочи на вън. За първи път си направи сметка — тогава, когато дочака Анито, той ще е петдесетина години дядка. Сигурно много я обичаше, щом не си направи сметката, че и тя тогава нямая да е в първа младост. Затова въобще не помисли, а тръгна към своята си бригада — колкото и време да му предстоеше до срещата, нямаше да чака със скръстени ръце — тръбаше да се захваща за работа, да поспечели някой лев, да подреди дом за момичето. Стигна до мястото, където тръбаше да са фургоните на бригадата, изкопите на новия блок. Нямаше ни фургони, ни изкопи — блокът ухаеш на мазилка и светъл се издигаше със седеметажна гордост.

Той седна върху купчина тухли под сянка на изоставен панел и се замисли за Анито.

След неуспешния опит за сватба, след като всички ги напълхиха, те си останаха там в колибката в гората, ловиха си прясна риба от рекичката, бързориба си това онова, а главно за бъдещето.

Данчо все разправяше как ще си живеят, щом стигнат до неговите времена. Как ще си гледат в къщи по телевизията мач, тук Анито се намръщва и той — казваше „добре де, по втора програма — кино“, как ще си имат кола, как тя ще ходи да пазарува не къде да е, а в супермаркета, тук Анито пак се намръщва и той казваше „Добре де, ще ходим заедно“.

О, как очакваше момичето това бъдеще време. Как кроеше в мечтите си роклите по бъдната мода, как обзавеждаше дома им с още непроизведени, неизмислени още от човечеството предмети.

Веднъж, когато бяха отишли до единственото им разрешено за посещение обществено място — запустеля стадион, тя каза:

— Знаеш ли, искам да отида в бъдещето веднага. Като Желязка. Имахме едно девойче тук, моя приятелка — все за бъдещето мислеше все към него бързаше. Тогава все още стадионът винаги беше пълен с хора — цялото градче се събираше тук. И Желязка, макар да бе дебеличка, и тя с нас — бягаше, скачаше, не се срамуваше, че все е последна. Но един ден започна да побеждава. Първо нас, после истинските спортстики. После взе да бие и мъжете, шампионите даже. Стана чудото на околните — идваха, снимаха я, питаха я как го прави.

— Тренировки — отвръщаше, — труд и постоянство.

А на мен само казваше истината.

— Като спринтирам, все едно че там, при лентата е бъдещето и към него тичам, като скачам — към него все едно скачам. Помисля ли си за бъдещето, криле ми поникват.

А по едно време Желязка се захвана за чука. Чукът е мъжка дисциплина, та идваше да тренира вечер, когато всички си отидат. Мен само ме взимаше и аз гледах как чукът й отива все подалече и по-далече. А после тя съвсем се затвори, престана и мен да взима.

Една нощ ме събуди пълната луна и някакво предчувствие. Облякох се, измъкнах се тихично от къщи и тук. Видях я как е стъпила в кръга от лунна светлина, как върти чука, как го засилва все повече и повече, как свисти той като перка над главата й, как почва да я отлепва от земята. Стана страшно.

— Пусни го! — извиках.

Тя не го пусна, а полетя заедно с него, проби ей онази дупка в небето и завинаги изчезна... От тогава стадионът опустя. Кръстиха го „Желязкин гроб“ и никой вече не смее да идва тук освен нас с тебе.

Данчо потръпна. Първо от уплаха, после от друго нещо. Мълчешком се прибрах в колибката си и заживях като преди, но не точно като преди. Все разсеян ставаше той, все по-често изчезваше и за все по-дълго.

Анито не го питаше къде е ходил, но очите ѝ ставаха все по-тъжни. Една нощ го събуди лунна светлина. Той се надигна тихично, целина, целуна момичето, измъкна се от колибката, затича се към стадиона, грабна чука, с който бе тренирал последните дни, завъртя го, бавно, по-

ДЖУЛИАНО РОСЕТИ

силно, но-силно, телта засвистя като пропелер на хеликоптер над главата му, си-лата го откъсна, поведе го нагоре, нагоре и миг преди да пробие небето той видя долу сред гъмгата бледото разплакано лице на момичето.

След това проби невилимата преграда към своето време, стана светло и след секунда тупна на масата при Гошо, Мишо и Вартоломей...

Надигна се от сянката на панела, хвърли ръкохватката от чука, която стискаше още в десницата си, дълго се плакна на изостаналата от строежа още чешма.

Тръгна към приятелите си. За по-напредко мина през пазара и видя там единствената под слънцето продавачка. Окази бабичка със сака клечеше сама на прашната площадка и продаваше на никого своята луда патица. Данчо веднага позна — Желязка, окази нетърплива спортсменка, която бе поискала да се настани в бъдещето преди да си го построи.

Сви веднага в страни, за да не го омагьоса пак.

Щом така внезапно е остаряла тази Желязка — помисли си, — значи те не могат безнаказано да пресичат времето... Тогава значи и Анито... Тогава значи никога повече нямаше да се срещне с Анито. Внезапно му стана много мъчно, после му стана все едно, а после му стана хубаво. Той си живееше в своето време — за него отреденото си. И града беше като шит по негова мярка и тротоарите завинчаха под крачките му като музика по негово желание и ей ги, пъстите чадъри на кафенето правиха за него негова си сянка.

Гошо, Мишо и Вартоломей го посрещнаха като че нищо не е било.

— Къде се мота?

— Ходих до киното да си взема билет за довечера — отворна Данчо.

— Не, не сега. През тия месеци дето те нямаше.

— Къде ли?... А, посчитах насам-натам, пък разбрах, че от тук по-хубаво няма и се върнах. А при вас какво ново?

— Все същото. Нашите футболисти изпаднаха от групата, началниците се ядосаха, разформироваха отбора, та сега стадионът е отворен за масов спорт.

— Ходите ли? — сепна се Данчо, щом чу думата „стадион“.

— Не си ли личи — ухили се Вартоломей и посочи корема си, станал двоен за тези месеци.

— Че това не е ли масов спорт? — подсмихна се Гошо и посочи отрупаната с поредна поръчка маса.

— Ходим понякога, ама нощем — каза Мишо, появи се тук една луда. По цяла нощ върти чук, не го пуска. Бабушка, ама и тя спортува за младост. Искаш ли да те водим тази нощ да погледаш.

— Не искам — извика Данчо, — не искам!

КРАЙ

Гаранционен срок

Повикаха ме при директора. Другият Peev ме посрещна усмихнат. Почеки ме с шоколадов бонбон. И коняк сигурно щеше да ми предложи, но аз не пия. Излъжи го, че имаш любовница, поне по тази линия да се сближиш с него, много пъти ме беше съветвала жена ми. Как да го изльжа, нали трябва да седнем на чашка, не върви никак да отида в кабинета му и да кажа: „Другарю Peev, и аз имам любовница. Да си поговорим за жени, а?“, възразявах на съпругата. Ами ще го поканиши на чашка, атакуващето. Не мога, въздъхах, става ми лошо от алкохола. Трябва да се излекуваш, с прокурорски глас казваше жена ми, иначе до никъде няма да стигнеш!...

— Ти, Минков, сигурно си ми обиден — директорът взе един бонбон, шоколадът под силва физически, после го върна обратно в кутията, от шоколада се дебелее.

— За какво да съм Ви обиден?! — отвърнах без да го погледна и разглеждах през прозореца отсрещната сграда.

— Обиден си ми, че не ти повиши заплатата. На Сиков и Тимев, които говореха открито против мене, когато се пусна слух, че ще ме местят, я увеличих. На Георгиев и Петровски, които ме защитаваха, естествено, също увеличих заплатите. А на теб, който винаги си мълчиш, честният човек, който не сплетничи и не се подмазва, единствено замразих месечното възнаграждение.

Директорът се изправи, поразходи се около бюрото си, после се облегна с длан на него и така, леко наклонен, продължи:

— Виж какво, Минков, сега сме сами и ще ти кажа — не обичам хора без позиция. Те нито водят борба сре-

Рисунка РАДОСЛАВ СТЕФАНОВ

щу мене, та да ме държат нащрек да не допусна груба грешка, нито в критична ситуация ме подкрепят. Ти не дойде при мене да правиш въпрос за заплатата си, сметна, че ще се унизиш по този начин. Но дори и да се решиш да го направиш, вече няма смисъл. Този път наистина ме местят.

Казвам го единствено на тебе. Знам, че ще го запазиш в тайна, защото в тази сграда ти нямаши приятели, с които да го споделиш, нито врагове, които да заплашиш. Минков, ти що за човек си?...

— Аз, другарю директор, съм като новата електронна машина. Тая, дето години стои и никой не я използува.

— Ясно, Минков, ти си толкова сложен, че си неизползваем! — директорът гръмко се изсмя.

Излязох от кабинета му. Тръгнах по дългия коридор. Покрай стените бяха наредени големи дървени каси, в които бяха частите на новата електронна машина. Нямаше кой да я слоби и гаранционният ѝ срок беше изтекъл още преди да бъде използвана.

„Неизползван мъж с изтекъл гаранционен срок търси работа“. Не звуци много внушително, помислих си, дори утешително не звуци. И си посмислих още — по-добре елементарен, но в действие, отколкото сложен, но в бездействие.

Влязох в стаята и казах:

— Директорът Peev много събръка, че не ми повиши заплатата.

Колегите отправиха смаяни погледи към мене. Тихо добавих в настъпилата тишина:

— Местят го.

И думите ми прозвучаха като „местят го“.

Това беше отдавна. Сега аз съм директор. Щом ме назначиха, първата ми работа беше да слобя новата електронна машина. Слобена е и функционира от няколко дни. Само че вече не е нова. Отдавна е морално останяла. Не само материално, но предимно морално. Обаче моралът в случая е без значение. Важното е да функционираш.

СТОЯН ДУКОВ ▼

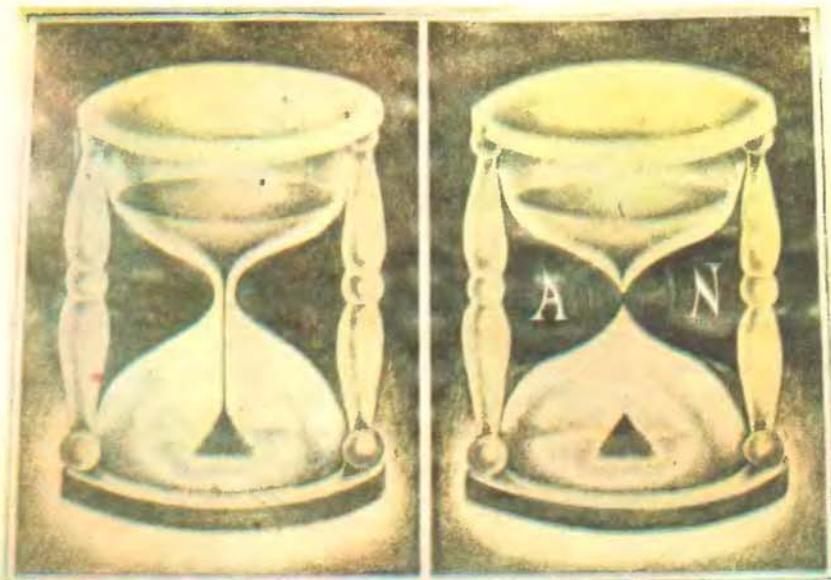

СТЕФАН ДЕСПОДОВ ▲

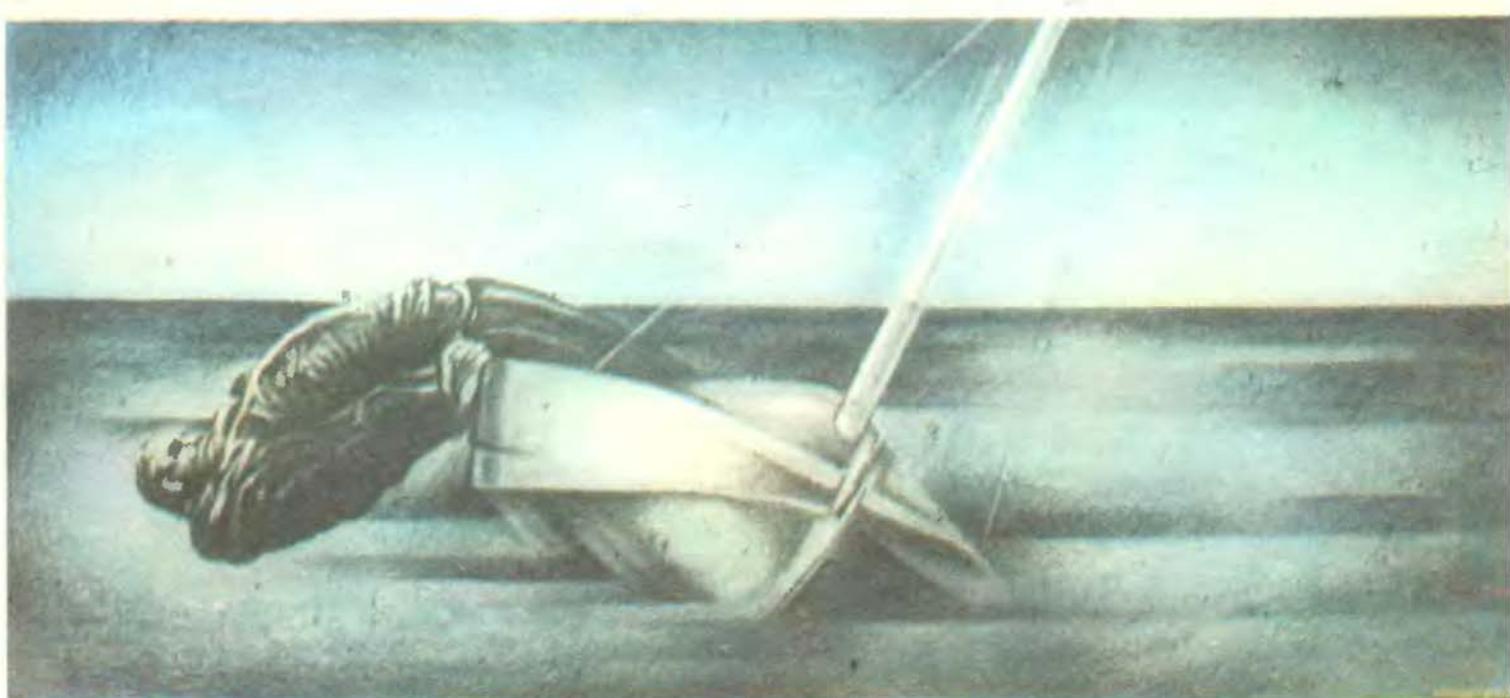

▲ ЛЮДМИЛА ДИМИТРОВ

БОЖИДАР ГЕОРГИЕВ ▲

▼ ТОДОР ТОДОРОВ

През м.април т.г. се състоя IX обща изложба-конкурс на младите карикатуристи — Разград'83.

Журито допусна до конкурса 140 творби от 32 автори и награди: Тодор Тодоров — Награда на ЦК на ДКМС, Стефан Десподов — Награда на ОК на ДКМС, Живко Кралев — Награда на ОБК на ДКМС, Ивайло Нинов — награда на ОБК на БКП, Асен Иванов — Награда на ОС на БПС; Валентин Бинчев — награда на ОК на ОФ, Любомир Михайлова — Награда на ОСК, Любомир Михайлова — Награда на ОБСК, Трайко Попов — Награда на БСД. Божидар Георгиев — Награда на сп. „Карикатура“ и Ишхан Нигохосян — Награда на В-к „Стършел“.

МОНОПОЛИ

Рисунка РУМЕН СИМЕОНОВ

При малко шанс с тази игра човек може да забрави неудачите си, да се превърне в милионер или собственик на половин град с мащабите на Лондон или Виена. Той може да купува улици, гари, електростанции и водоизточници, да строи върху празните места къщи или хотели и да прибира от всеки играч, попаднал върху собствеността му, хартиени знаци на хиляди долари, лири или франкове. Играта е построена върху принципа на „Не се сърди, човече!“ — хвърлящ зарчета и придвижващ фигурката си няколко квадратчета напред.

Всичко това някои от вас могат и да знаят, но Иван Миланов научи съвсем случайно през една лятна вечер в апартамента на своя приятел от детството Дончо. Бяха събрали неколцина мъже, някои семейства, други заклети ергени и още недопустили първите си цигари, наобиколиха играта. Дончо обясни с няколко думи правилата, всеки прибра хартийките с означени долари, които банката им раздале и първият хвърли зарчето.

В началото Иван Миланов гледаше с присмех на възможността да си купи пъстрите квадратчета върху картона с наименования на улици и местности, но след малко брои няколко хартиени долара на банката и стана собственик на две-три.

При следващото хвърляне купи една гара, не му излезе скъпо, а след още десетина минути стана собственик на електростанция и две улици, които оформиха с предицните цял квартал „Кварталът на Миланов“, щушукаха другите играчи и с боязън следяха зарчето, за да не попаднат с фигурите си в негова територия. Това щеше да им струва скъпо.

Като човек, играещ за първи път неизвестна игра, на Иван Миланов страховтно му вървеше. Почти нямаше играч, който да не мине през собствеността му и да не му плати малко или повече хартиени долари.

За кратко време Иван Миланов натрупа доста долари и започна да крои планове за увеличаване на капиталите си. Искаше да построи хотели, защото всеки попаднал в хотела му, трябващ според правилата на играта да плаща много повече, отколкото сега..

Иван Миланов се размечта. Прииска му се да разгледа имотите си. Те бяха зле стопанисани. Малки склупени къщички разхвърляни безразборно из местността, улиците — изровени и кални. Кокошки ровеха из боклуците край оградите, огромни тълсти мухи сновяха из въздуха. Макар и бедно, всичко бе спретнато и приветливо. Зелената трева и тръните, сочно избуяли край пътя, кичестите клони на дърветата и далечното било на плавната излъчваха аромат, който замая главата на Иван Миланов и той приседна на един захвърлен дънкер край оградата.

— Иванчо, ти ли си, ба? — обади се някой зад гърба му.

Попрегърен старец се подпираще на тояжка, а дънкото на потурите му висеше почти до земята. Сбръканото му лице бе гладко избръснато, само мустасите — големи и завити нагоре, го разположаваха напречно.

Иван Миланов кимна с глава, макар че не познаваше този старец.

— Аз съм дядо ти Димитър, бе сине! — усмихна се старецът.

Иван Миланов напрегна паметта си. Май бъркаше този старец, неговия дядо се казваше Иван, на него го бяха кръстили и се бе поминал преди десетина години.

— Мисли му като ми паднеш другия път... Хотел ще видя и ще те оръся три хиляди! — извика след него Иван Миланов.

Дончо измърмори нещо, даде газ и изчезна по пътя.

Зад планините изтрещаха гръмотевици, ехото се търколи над притихналите ливади и Иван Миланов се досети, че следващият играч е хвърлил зарчетата.

„Дали ще ми падне?!“ — помисли си той и потри доволно ръце, когато високо в небето се чу шум от самолет. Една сребриста птица бързо прекоси синевата над главата му и изчезна на запад.

„Измъкна се!“ — изруга Миланов и се огледа.

Старецът бе изчезнал.

„Глупава работа!“ — помисли си Иван Миланов и реши да се прибира.

Още не бе излязъл от селото, когато видя в далечината триетажна сграда с алпийски покрив, широки прозорци и паркинг отпред.

— Падна ли ми? — пресрещна го Дончо, облечен в смокинг и папионка на бели точки. — Плащай сега три хиляди долара и приятна почивка...

„Докато се мотая, хората хотели направили и парички трупат!“ — въздъхна Иван Миланов и забърка по джобовете си. Извади банкнотите, отброя една пачка и я подаде на Дончо. Дончо, разбира се, ги преброи. В тия работи вяра няма.

Иван Миланов се настани на втория етаж. Реши да пренощува тук, а на сутринта да продължи за града и да поръча материали за хотела си. Все още имаше капитал, може и два хотела да видяне, та вместо три хиляди Дончо да се оръся следващия път двойно повече.

Взе душ, а когато излезе от банята, видя, че в стаята му шета младо момиче. Бе сплело косите си на плитка, забрадка пристягащо челото му, а полата бе опъната предизвикателно по ханша.

— Готово е! — усмихна се момичето.

— Смених чаршафите, ще Ви донеса и възглавница...

— Чакайте! — спря я Иван Миланов.

— Колко си кубава-а-а! — каза възторжено той и я приближи.

— Не сега! — сведе поглед момичето.

— Ако искате довечера... В гостилиницата!

Иван Миланов едва дочака вечерта. Избръсна се и слезе в ресторант. Седна на най-закътаната маса, поръча бутилка уиски и мешана салата, зачака.

Камериерката пристигна в двадесет и един часа. Беше обула високи обувки, а плитката бе разпусната на гърба си.

— Как се казваш? — попита я Иван Миланов.

— Милена! — сведе поглед момичето.

— Милена чия?

— Миланова! — каза момичето без да видя поглед.

— И аз съм Миланов! — зарадва се Иван. — От къде си!

— От съседните села!

— Баща ти какво работи?

— Сираче съм... Баща ми загина с Титаник, на път за Америка... Вече трета години...

Иван Миланов се отпусна назад. Рязко се отпусна и без да иска събори бутилката на земята.

— Ще се любя с вас тази нощ, но ми трябват пари! Разбрах, че сте богат! Няма да се обидите, нали?

Иван Миланов сви устни.

Нешо го заболя в стомаха.

— Ама вие... — Аз само така... Понежевах се! Нищо не искам!

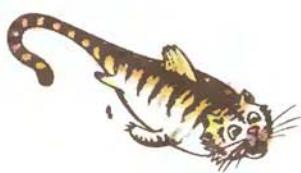
ДО
КОЛЕНЕ
В
МОРЕТО

„Попче“

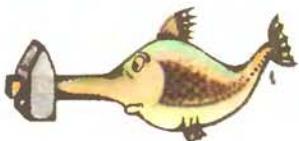
„Летяща риба“

„Морска комка“

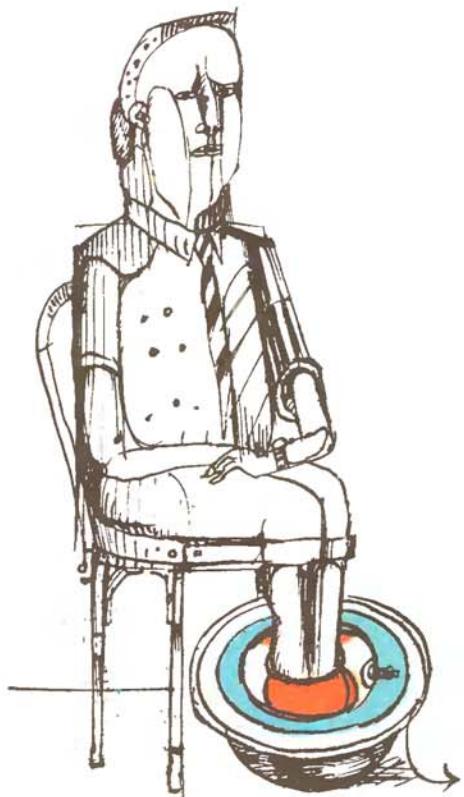
„Риба- трион“

„Риба-чук“

ИВАН ВЕСЕЛИНОВ ▼

▲ БОРИСЛАВ ГЕОРГИЕВ

①

②

13

АЛЛА И ЧАВДАР ГЕОРГИЕВИ ▲

▼ ДОНЬО ДОНЕВ

af

ДАМЯН П. ДАМЯНОВ

ИЗПОВЕД НА САТИРИКА

*Нещо ме сърбят ръцете.
Бие ми се. Но — кого?
Как да перна през лицето
тоя или оного?
Тоя — як. Ще ме подгони.
Оня — шеф. И то — голям.
Тоя — оня, тоя — оня,
та накрай се почвам сам.
И пред огледало свойто
си лице пердаша, ах:
— Ти си, викам, онзи, който
се боиш от всички тях!
Ти, страхливецо, подлецо,
ти си, който ги търпиши —
дребния и големеца,
мухълото и тоз дервиа!
— Ти си! Ти! — крещи най-ч
в мен бъзливото сърце.
Хем най-често, хем най-лесно
„пляс“ — начесвам си ръцете
в собственото си лице.*

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ
**МЪКИТЕ
НА ХУДОЖНИКА**

*Композиторът Петров
ми изтапа на песен:
искам текст, текст — да е готов
в понеделник точно в десет.
Текст ли? — казах си — добре.
на любовна тема, значи:
нощ, луна, звезди, море,
той се смее, тя тък плаче.*

*Драги слушатели,
вие всичко разбирате,
но за нашия труд не подозирате.
как се потим,
как се мъчим здравата
не за парите и не за славата —
има ли мисъл, има ли чувство —
само тогава става изкуство.
Сядам да пиша текста
върху мелодията*

*на композитора Петров.
А мелодията е такава:
Ла ла ла ла ла ла...
И след като мелодията е такава,*

ЕТО КАКВО СЕ ПОЛУЧАВА:
как да ти кажа, как да ти кажа,
тука при бялата лодка на плажа
колко е преходно всичко в човека,
който е тръгнал по своята пътека.
Магдалена, Магдалена,
моя млада и зелена,
не плачи, не плачи —
просто затвори очи.
Тръгвам аз в този час
сам със себе си,
сам със болката,
сам в пространството
и сам във времето,
което ни дели.

*Композиторът Петров
недоволен ми го връща:
стига вече за любов —
дай ми дом, жена и къща:
ти си утвърден поет,
аз ли да ти дам идея —
искам песен за дует,
ще се пее на Орфей.*

*Драги слушатели,
вие всичко разбирате,
но за нашия труд не подозирате:
как се потим,
как се мъчим здравата
не за парите и не за славата!
Има ли мисъл, има ли чувство —
само тогава става изкуство!*

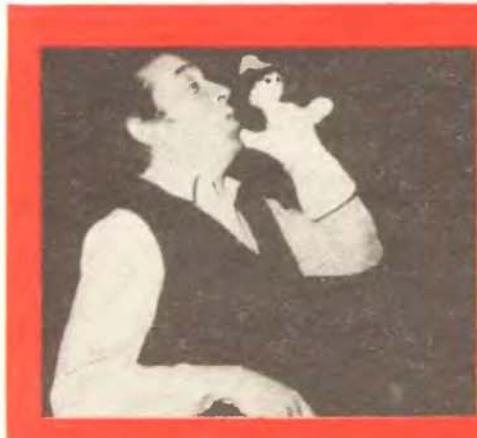
Всичко отмина, всичко изтече —
ах, любовта ни няма я вече.
Колко е преходно всичко в человека,
двеама ний крачим в общата пътека.
Маргарица, Маргарита —

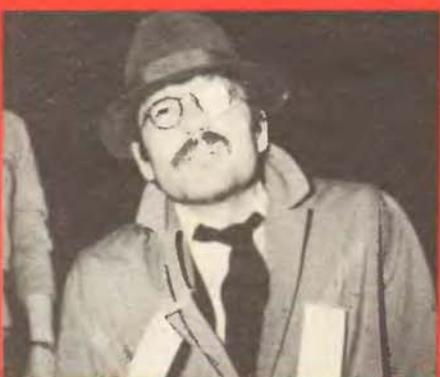
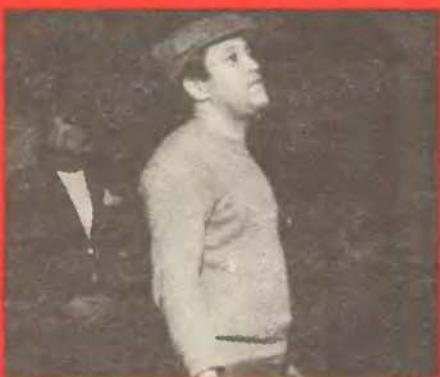
*моя мъка ненапита,
няма друг, няма друг —
ти съпруга, аз съпруг:
плачеш или белиш лук
с мен в кухнята,
с мен в постелята,
с мен в пространството
и с мен във времето.*

КОЕТО НИ СБЛИЖИ.

Композиторът мълчи,
ала виждам го нервиран:
Тука, вика, не личи,
че си в нещо ангажиран —
към интимния момент
прибави заради мене
нов фолклорен елемент,
да съм с гражданско звучене.

Моя другарке, моя любима,
колко съм радостен днес, че те има:
челник в труда,
а в дома домакиня,
моя интимна жена героиня.
Ах, Стояна, ах, Стояна,
трактор пее на поляна —
ще вървим, ще строим
своя свят неповторим.
С теб съм аз, вдигай глас:
мир в планетата,
мир в Космоса,
мир в пространството
и мир във времето.
Мир! Мир! Мир!
Мир!
Драги слушатели,
вие всичко разбирате,
но за нашия труд не подозирате:
как се потим,
как се мъчим здравата
и не за парите, и не за славата.
Здрава идея,
мисъл и чувство —
само така се създава изкуство!

МАРКО ГАНЧЕВ ПЕСЕН ЗА КВАДРАТУРАТА НА РУБИК-КУБА

Редят го тези и онези,
и аз край тях редя си куба.
С надеждата дано излезе
нареждам го, обаче губя,
нареждам го, но вечно губя.

Към други сочат с почит,
а пък на мен — вратата,
вратата все ми сочат:
персона non играта.

И уча нови интеграли,
и нови схеми уча, братче,
но гледам — пак ме надиграли
преди последното квадратче,
ах, при последното квадратче!

Към други сочат с почит,
на мене — пак вратата,
вратата пак ми сочат:
персона non играта.

Отивам и се кланям ниско,
щом по умелят и нô знаят.
Какво да видя там отблизо:
те с едноцветен куб играят,
ах, с едноцветен куб играят!

Пък аз кога ще пасна
шестте различни цвята?
съдбата ми е ясна:
персона non играта...

ГЕОРГИ ИВЧЕВ

АЕРОГАРА

„Самолетът излетя за Прага“.
„Кауна самолетът от Париж“.
„Който е за Хага, да се стяга...“
Ти, приятел, за къде летиш?

Винаги с букети във ръцете
тук стоя по светло и по здрач,
махам ту с едната, ту със двете —
аз съм посрещащ и изпращащ.

Аерогара, аерогара!...
Май букетът ми увяхна пак.
Аерогара, аерогара!...
Моля, чаша аероконяк!

Толкова крила свистят над мене,
не успях веднъж да излетя,
само правя опит за летене:
махам, махам, махам... със цветя.

И сега с цветя съм — ето вижте!.
Но бедата другаде била:
всеки има своето летище,
но не всеки има си крила.

Аерогара, аерогара!...
Май букетът ми увяхна пак.
Аерогара, аерогара!...
Моля, чаша аероконяк!

ВАСИЛ СОТИРОВ

ХОРА И КОМПЛЕКСИ

И аз съм човек,
и ти също човек си —
и двамата имаме
свойте комплекси.

Голям е комплексът ми,
както изглежда,
че ѝсищен той е
и с име Надежда.
Човекът се вглежда
със много Надежда,
а тя се оказва комплекс.
Обаче изглежда,
че има Надежда —
най-малкото: има комплекс.

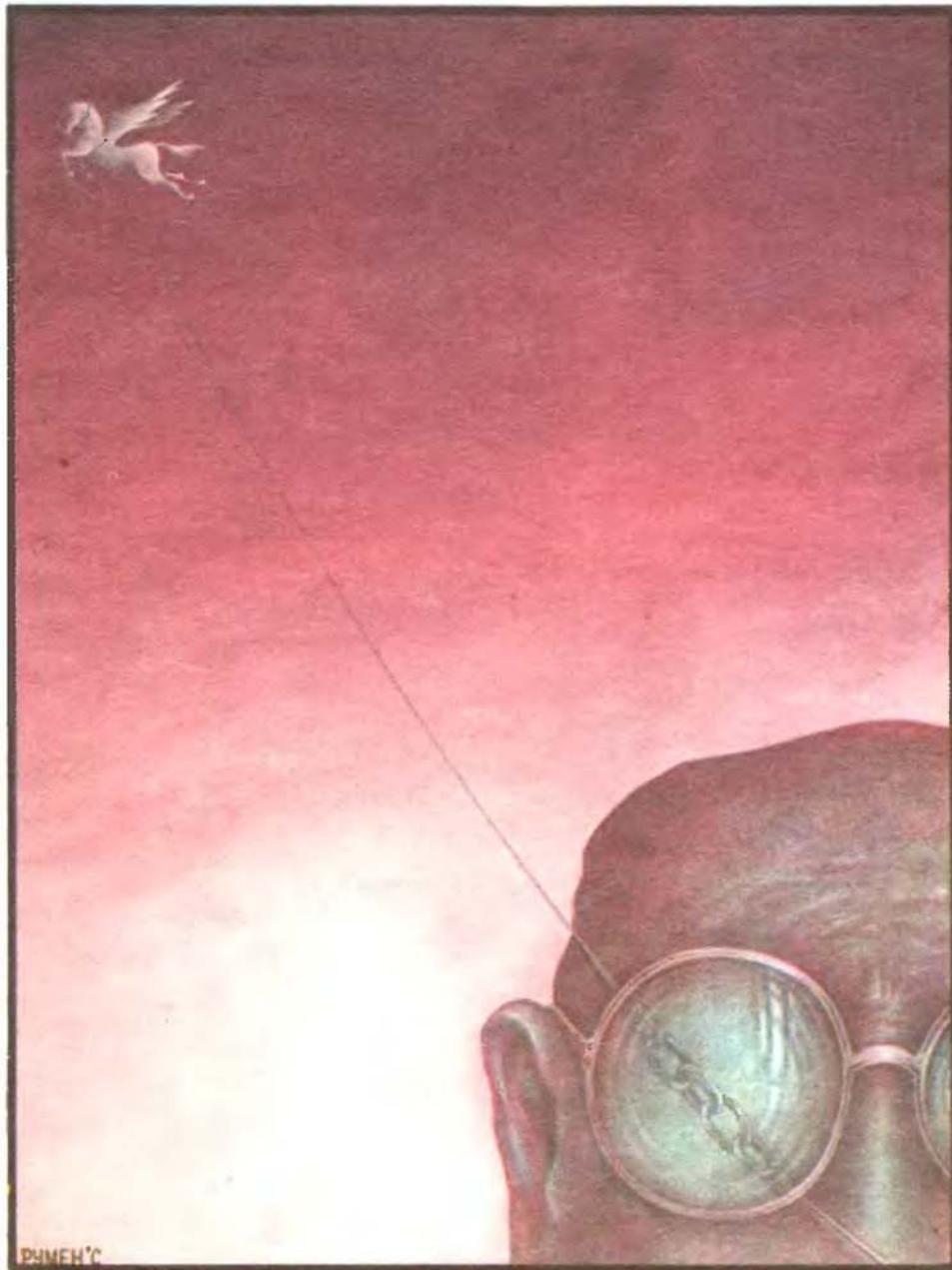
И двамата имаме
свойте комплекси,
че аз съм човек
и ти също човек си.
Въздъшаши, въздъшаши:
„Ex, младост — нерадост!“ —
голям е, голям е
комплексът ти Младост.
Ex, пустата Младост —
самата е сладост,
а тя се оказва комплекс.
Но луд съм от радост,
че има и Младост —
най-малкото: има комплекс.
Навсярно Надежда
ти трябва на тебе —
комплексът пък Младост
на мен е потребен.
Изглежда, че друго
не ни остава,
освен двама с теб
да направим замяна!
От Младост с Надежда
ме някой поглежда —
комплексът поглежда комплекс.
Заменям със радост
Надежда за Младост —
заменям комплекс за комплекс!?

Снимки ГАРБИС ЧАКЪРЯН

ЗА

КУЛТУРАТА

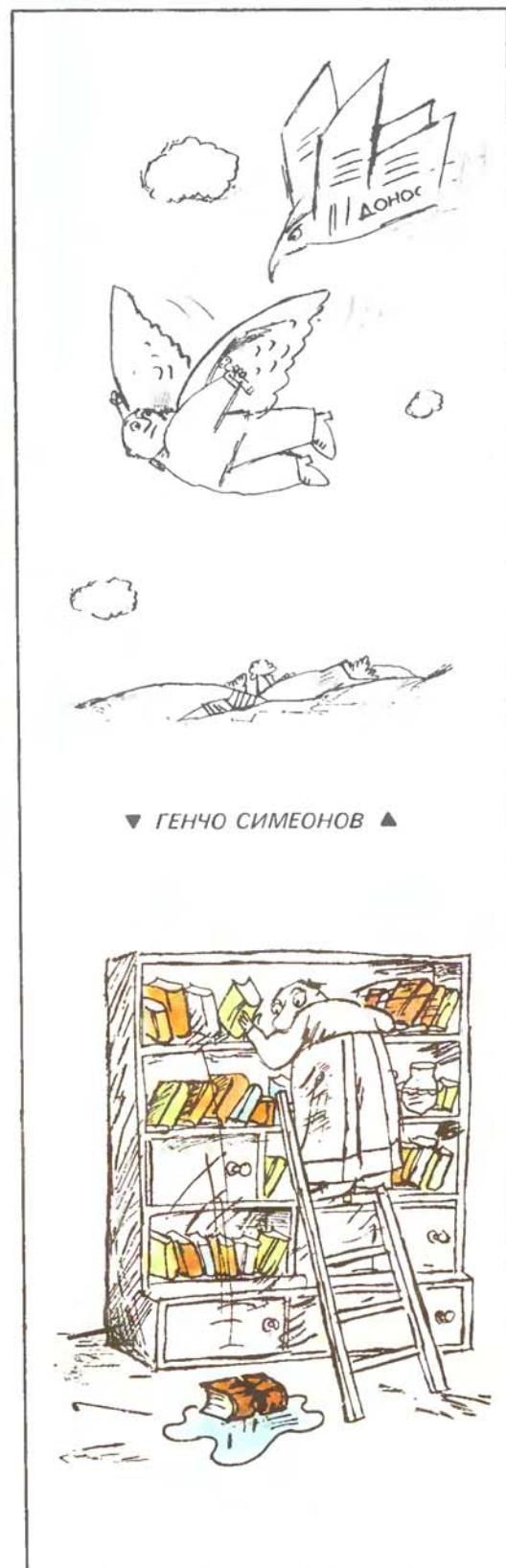

16

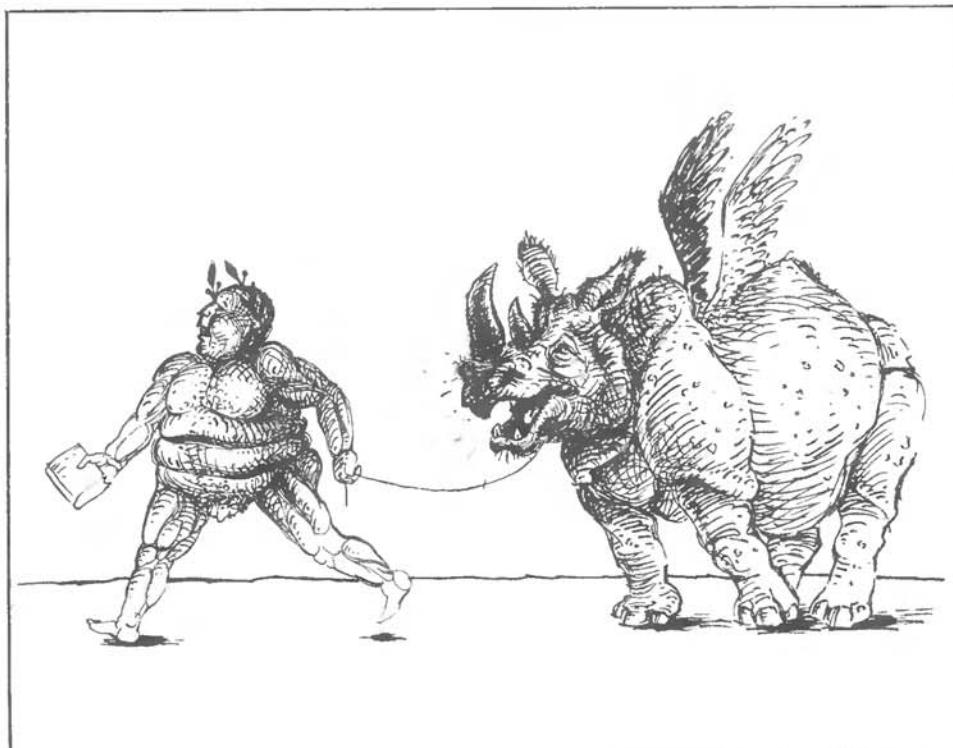
РУМЕН СИМЕОНОВ

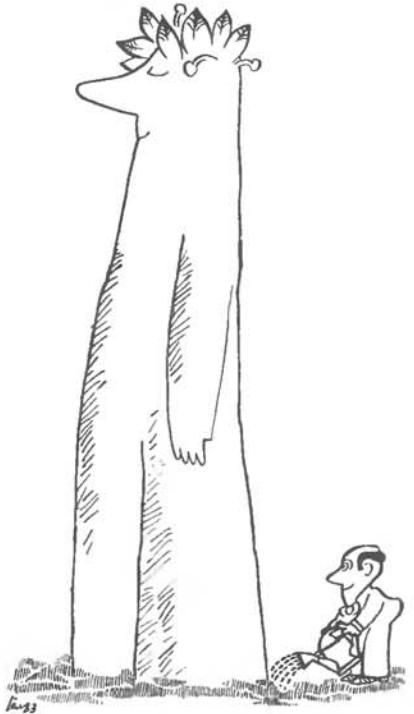
▲ РУМЕН СИМЕОНОВ ▲

▼ ТРАЙКО ПОПОВ

▼ ГЕНЧО СИМЕОНОВ ▲

ПАНАЙОТ ГЕЛЕВ ▲ „Творец и критик“

▲ МИЛКО ДИКОВ

Известен и неизвестен

А. печаташе като щур — издаваше книга след книга.

Б. го даваше скромно — обаждаше се на пет-шест години.

Книгите на А. изчезваха същия ден — мълчаливи и кратки опашчици стопяваха неуспешно отпечатаните в малки тиражи, с меки подвързийки и разпадащи се при отварянето коли.

Тежките томове на Б. се излежаваха с години по витрините — с твърди корици и блестящи обложки, с разноцветни пандемки, с дебела ръчна вносна хартия и рисунки от големи художници — като в стъклени кабини на морето и тераси на почивни станции — и почерняваха от слънцето (обръшани равномерно отпред, отзад, по гръб и по очи).

Съвсем естествено хората не знаеха А. Но отлично познаваха Б. — като срещаха непрекъснато името му.

КОЛЬО НИКОЛОВ

БАБИНИ ЗЪБИ

И като си помисли човек, че азбука започва с А. и Б.

„Нашето А. Б., Райно...“ — дето вика баги Иван Вазов в „Под игото“.

Цяло кралско войнство

— Академи-рино!

Жив класик и прахосмукачка

Писателят Х. се издигна — нагоре, нагоре, още по-нагоре и все по-нагоре — в ръцете на книжарката... чак до последния рафт.

Прахосмукачката наблюдаваше възхода на Х. и въздишаше:

— Това е то да си недостижим автор!

От нещо — нищо

Стига си мижал! — викаха на мижитурката.

Мижитурката спря да мижи.

И какво стана?

Турка.

Хумор и сатира

Стършел ли си, трябва да жилиш...

И те жилеха — летяха насам-натам, кацаха и забиваха здраво жилата си: жертвоготовно, с риск да умрат след това.

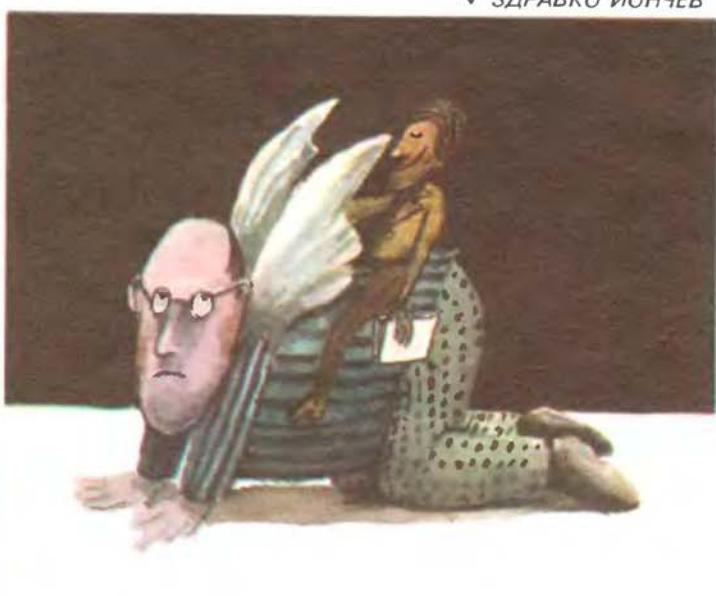
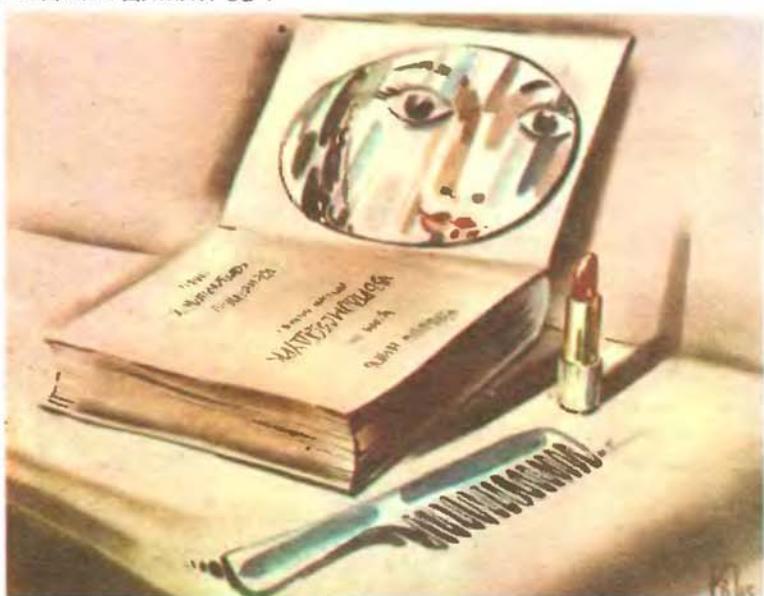
Когато се прибраха, минаваше домакинът и им раздаваше нови химикалки.

Оправдение

Нашият вестник съобщи, че единствената читателка на поета Х. е неговата съпруга. Оказа се, че това не е вярно — най-новата му книга е прочетена и от машинописката и коректорката.

ЛЮДМИЛА ДИМИТРОВА ▼

▼ ЗДРАВКО ЙОНЧЕВ

ЯРОСЛАВ ХАШЕК – създателят на ШВЕЙК

Г. Гомес и Кимпрайс.

Дядо ѝ е чудесен! Той
е чудесен! Той е чудесен!
Той е чудесен! Той е чудесен!
Той е чудесен! Той е чудесен!

ЙОЗЕФ ЛАДА — ЯРОСЛАВ ХАШЕК

ВЕСЕЛО И ТЪЖНО ЗА ЯРОСЛАВ ХАШЕК

В рубриката *Вести* от страната пражкият В. „Трибуна“ от 20.12.1920 отбелязва: „Вчера в кафене „Юнион“ се случи твърде необичайно събитие — съвършено неочекано, като гърм от ясно небе, тук се появява Ярослав Хашек, завърнал се след петгодишен престой в Русия, многократно обявяван за мъртъв, а гори и за болневишви комисар... Ако някой от широката общественост не знае кой е Хашек, трудно бихме могли да му обясним в няколко реда.“ Действително, не е възможно да се обясни накратко кой е Хашек — бохем и писател, скитник и мислец за най-близките си. Твърде сълбока е дигата, оставена от него на един живот изпълен с лутания и търсения, правещи биографията му не по-малко интересна от неговите творби. Многобройните кръчмарски анекдоти не бива да затъмняват спомена за творческото горене на великия писател. Столиците преживени истории стават пълни на неговите разкази, а много от литературните хрумвания се проверяват в живота; творческото сътрудничество придобива най-ежедневни битови измерения. Това най-ярко личи при единствения „съавтор“ на „Приключенията на добрия войник Швейк“ — художникът Йозеф Лада. Именно от него Хашек откупува правото за имен ден, когато разбира, че именникът няма никакви пари, а по-всъщност все пак трябва да се отпразнува. Или по-късно когато заедно ругаят измамната гостиличарка, пребоявайки зърната ориз в жалкото ястие, и когато Хашек констатира, че той е ощетенят, предлага на Лада сами да си гответ. Години след това Лада си спомни как наподобени с домакински прибори минават през най-оживената пражка улица. Не липсва гори и ковърчето с надпис: „Любовта минала през стомаха“. Никой не е съжалвал за стореното, тъй като всички са единодушни, че сатирикът е готвел отлично. Доброжелателството на Хашек към творците на изобразителното изкуство се пренася и върху българския художник, тогава студент в Прага, Георги Христов, който през 1921—22 гостува на писателя и в първият българин запознал се с патилата на Швейк, и то от устата на самия автор.

Смятан от отдавна забравените си сътрапезници само за кръчмарски герой, Хашек се обръща към бъдещата си жена Ярмила Майерова с писма, преплели смешно и траурно в неподправим нюанс: „Мила моя! Вчера те чаках от пет до шест и половина. Непрекъснато вървях, че ще го дойдеш. Накрая започна да ми се привърждаш. Скаш те видях и радостно се впуснах... Оказа се, че това е колбасарят.“

Освен спомени останали са и документи — неизбежен атрибут на бюрократичната цивилизация, ненавиждана от Хашек, но добре познавани от него и още по-добре изобличени. Полицейски рапорти — от съобщение за требога поради неизплатена сметка, опростена след като задържаният оставя палтото си; протокол за опит за самоубийство, в който е отбелзано, че въпреки съмъкането му в последния момент от перилата на моста над Вълтава, Хашек непрекъснато се е оглеждал какво впечатление прави на околните, а не липсва и контрапреволюционната заповед за арестуване поради преминаване в Червената армия със страшното обвинение за държавна измена.

Хашек е живял в покрайнините, но винаги е улучвал центъра на обществените проблеми. В Русия той отбелязва, че само социализът може да направи щастлив малкия човек. Този същия човек, комуто е посветен романът за Швейк. И тук се натъкваме на последния куриоз, свързан с документа за наследството на писателя, състоящо се единствено от непродадени брошури от първото издание на романа. Двама „учени“ юристи доказват, че „след 10 години за новото поколение съдържанието на произведението ще бъде неразбираемо и евд ли биха се намерили читатели за тази творба“. В крайна сметка те са прави — не може биологическото родство да определя кому да принадлежи творбата, за която единствено гостоен наследник е цялото човечество.

ИВАН ПАВЛОВ

КАРИКАТУРА

DIKOBRAZ

ПЕТЕР ЮРЕНА

ИРЖИ СЛИВА

ИРЖИ ПЕТРАК

ИЛЮСТРАЦИИТЕ, ЗАПЛАТЕНИ С БЕЛЬО ОТ БАНКРУТИРАЛАТА ПЕРАЛНЯ¹

Йозеф Лада (1887—1957) е известен преди всичко като втория баща на храбрия войник Швейк, създател на няколко стотин илюстрации към няколко издания на безсмъртната епопея на Хашек. Няколко са предпоставките на неговия успех. Роден край Прага той живее в чешката столица и не по-зле от Хашек разбира твърде характерния хумористичен фолклор на града край Вълтава. Затова успява така вярно и точно по описанието на писателя да създаде зримия облик на Швейк. И тъкмо с това допринася твърде много за самите читатели — малко са героите в световната литература, които живеят такъв пълнокръвен живот, считани от първите читатели за техни истински съвременници, а впоследствие за истински личности, които са живяли някога. Такъв ще остане Швейк на Хашек и Швейк на Лада, той е един и същ. Сякаш за да се докажат думите в предговора, че „Великата епоха се нуждае от велики хора“ — това са въобще първите думи на голямата книга...

Поради ранната смърт на Хашек, Лада има твърде големи заслуги за по-нататъшното развитие на образите в книгата. Веднъж изградил представата за главния герой, той с лекота, изобретателност, остроумие и виртуозност провежда него и неговите приятели през всичките перипетии — от анабазиса от Табор за Чешке Будейовице до преобличането в дрехите на руския войник. При това художникът извиква за живот още множество персонажи — незабравимия фелдкурат Ото Кац, толерантния поручик Лукаш, отблъскващия подпоручик Дуб и нещастната пани Мюлерова. Наред с отрицателните герои като агента Брехтшайдер, кариериста Бигъл, военния лекар и цял куп висши австроунгарски офицери, в паметта се врязва знаменитият „квинтет“ — освен Швейк — рехнунгсфелдфебелът Ванек, телефонистът Ходоунски (да не се бърка с детектива със същото име!), лакомият Балоун и готвачът Юрайда..

Като майстор на вестникарската рисунка и после като илюстратор Лада в творчеството си отначало изхожда от опита на сецесиона в книжната графика — на Обри Бърдсли, на художниците от „Симплицисимус“ и други европейски списания. Но също така се придържа към традицията на типично чешкия орнамент от XIX в. (Манес), осъвременена в сецесионен дух от Алфонс Муха и други негови съвременници. За да достигне до чистия си народен, фолклорен, демократичен израз на илюстрациите си към Швейк и на многобройните си работи съм детски книги, Лада преминава именно през вестниците, където създава

серии илюстровани разказчета, нещо като днешните комики. Тъкмо този журналистически дух го сродява още по-здраво с Хашек.

Наред с дейността си на карикатурист, Йозеф Лада започва и да илюстрира детски книги. Той е отличен рисувач, макар и да не успява да завърши висшето художествено-промишлено училище. През 20-те и 30-те години почти изцяло — с течение на времето — се посвещава на илюстриране на детски книги и заслужено заема първото място в тази област сред своите колеги. За да стане продължител на традицията и пионер и ветеран на детската илюстрация в социалистическа Чехословакия, където днес има такива внушилни постижения в тази област.

Швейк на Лада продължава своя живот и извън страниците на книгата. В игралния филм Рудолф Хрушински е характеризиран тъкмо в съгласие с прототипа. Иржи Трнка, и той вече класик, се придържа към него в чудесните си куклени филми, същото става и в анимацията. Сякаш литературният и зримият образ са се сплели заеднага.

Но полският карикатурист Анджей Чечот успя да поднесе изненада. Неговите илюстрации към книгата на Хашек предлагаха преди няколко години напълно различна представа. И колкото и да изглежда странно, те получиха одобрение. Това може да послужи за оправдание и похвала на нашия илюстратор на книгата на Хашек — Людмил Чехларов. Ето свидетелства за безсмъртието на литературния герой, когото всяко ново поколение на човечеството има право да преоткрива по своему. Днес например никой не счита, че трилогията на Данте трябва непременно да се свързва само с илюстрациите от Ботичели, въпреки че са гениални. Така, независимо от времето и съдбата на книгата, образите на Йозеф Лада към Швейк и цялото му илюстраторско и карикатурно творчество ще останат в историята на художествената култура като най-високи постижения. Наравно и с неговите рисувани филми.

ДИМИТЪР Г. ДИМИТРОВ

1. Както е известно „Приключенията на храбрия войник Швейк през световната война“ първоначално се издават от недотам богатата издателска къща на А. Зауер и Я. Хашек. Издателите никога не заплащат на Лада уговорения хонорар за корицата и първите рисунки, затова пък, когато пералнята на Зауер банкротира, собственикът изпраща на художника известно количество останало бельо.

Любомир Янев

Още от пръв поглед избрах Любомир за актьор в бъдещото ли тературно-сатирично кабаре (или театърче) на художниците (ако някога се стигне изобщо до неговото основаване). Цялото му същество излъчва неотразима „вис комика“ или казано простичко комична сила. В неговия случай има госта голямо покритие между човека и неговото дело... Макар то да е госта разностранно: художникът завършва Академията преди осем години и от тогава е автор на десетки литографии, офорти, други графики със смесена техника и, разбира се, много рисунки. Всички те са обединени от две неща — подчертано дръзновение на един малък новатор и винаги присъствуващо чувство за хумор. То се проявява понякога дискретно, понякога само в леката дистанцираност от сюжета, а друг път тъкмо в сатиричните графики и рисунки блика със силата на гротеската, иронията и самоиронията, абсурда и преувеличението...

Изобщо в сатиричната графика на Любомир Янев откриваме цяло богатство от нюанси, чувства и проблеми, намиращи най-различен израз — от първата му работа „Човекът“ на който от

„Цирк“

нищо не му пук“ — противест срещу бездушието и насилието, през характерните „Грузински маси“ I и II или портрета на парижанката „Брижит Марит“ до цикъла „Диаболиада“ — пет офорта със силно влияние от националната традиция на хумора и гигантската на възрожденските фрески. Художникът прави и илюстрации, но графичните му творби дори когато са възпроизвеждани от литературни източници (напр. „Таралежъм“ по Радичков) се отличават с чисто собствено тълкуване и разбиране на идеята.

Любомир Янев умее да разказва и да синтезира, да изобличава пряко, но и да забоялира дълбоко значенията и присмеха. Но при всичко това творбите му въздействуват винаги с повишена активност като графика, като мисъл и изобличение, като идея. На пръв поглед не особено конкретни, при по-дълбоко вникване те се фокусират доста точно дори без да отговарят пряко на въпроса, кога художникът е сериозен, а кога се подиграва, самоизронизира или се гневи. А това е белег на голямото в сатирата, в хумора...

Димитър Г. Димитров

„Псевдотеоретик и псевдопрактик“

ХОБИ

ИВАН ВЕСЕЛИНОВ

Във всяко „довиждане“ има малко „сбогом“...

Всичко може да се случи зад гърба ни — там стои половината свят.

Да подлагаш шапка за милостиня е по-достойно, отколкото да сваляш шапка.

Бетовен може да бъде глух — който го слуша не!

И зад най-сърдечната усмивка стоят зъбите.

Богатите се молят в църква — бедните пред нея... за милостиня.

Един се плаши от сянката си... на друг сянката му се плаши от него.

Дупка в морето!... Нищо!... Но, когато тя започва от трюма на парахода — това вече е много.

ДИМИТЪР БОЧЕВ

Свободният стих може да се зароби от лош поет.

Има представления, на които влизаш по-умен и излизаш по-глупав.

Най-висшата форма на egoизъм е желанието да се съхраниши, като се оградиш с безразличие към грижите на хората.

Неискрената похвала е искрена за- вист.

Най-силният драматизъм е онъ, който е постигнат с комедийни средства.

Шекспировият Отело плаче, че е напечен смешен. Сатиричните актьори мечтаят за този комплимент.

Да разбереш, че не можеш, също е талант.

По-добре да очакваш нищото, отколкото да се прощаваш с нещото.

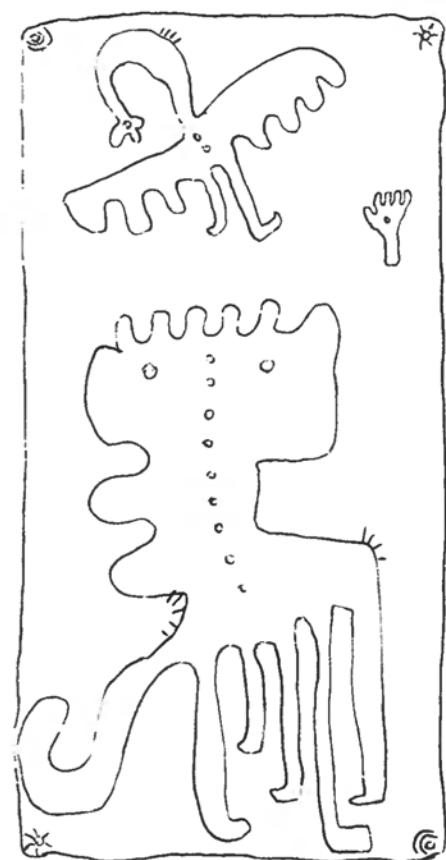
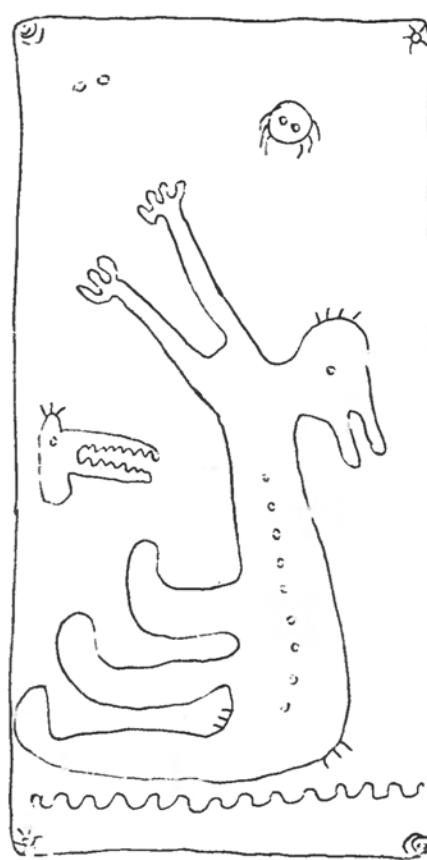
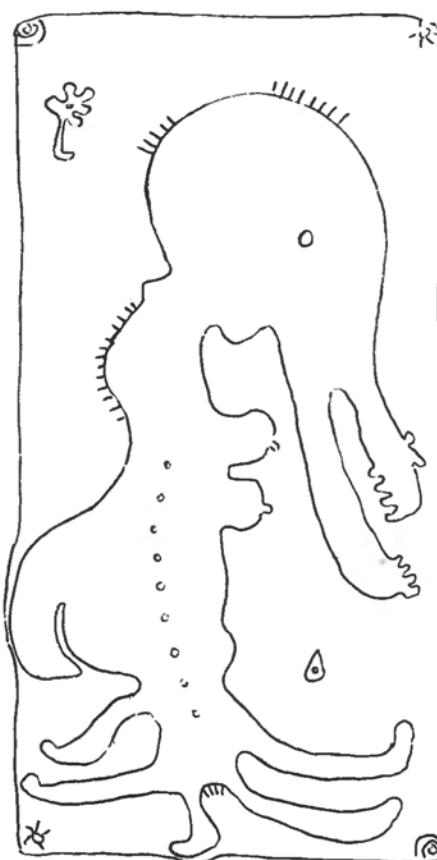
Прекалената реалистичност е най-близо до отричаната абсурдност.

Ако побратимът ти по панел живее над тебе и вдига много шум, не му викай да спре. И да спре, пак ще се чува.

Не ми подавайте ръка при победата, подайте ми я, когато залитам от удара.

Да отречеш всички не знаещи, че ще останеш само ти.

ПИСАТЕЛЯТ ИВАН ГОЛЕВ РИСУВА

**Църковни
интереси**

Светослав Янакиев

Ежегодните изложби на фасадния киноплакат доказват, че не само заглавието на филма „звездите“, които участват в него, или (не на последно място) надписа: „Забранен за...“ са в състояние да привлекат публиката в киносалоните. Радостният факт, че и в тази област откриваме „намесата“ на сатиричния елемент, ни кара да Ви представим художника Светослав Янакиев.

Роден през 1939 г. в София, след завършване на Художествената академия (декоративно-монументална скулптура при н.х. проф. В. Минеков) мой работи като учител по рисуване, а от 1971 г. до сега е художник към ГУ „Кинефикация“ София.

За участието му в гореспоменатите изложби на фасаден киноплакат е награждаван многократно: I-ва награда 1974, 1976, 1978, 1980 и 1981 г., четири пъти с Втора и двъг пъти с трета награда.

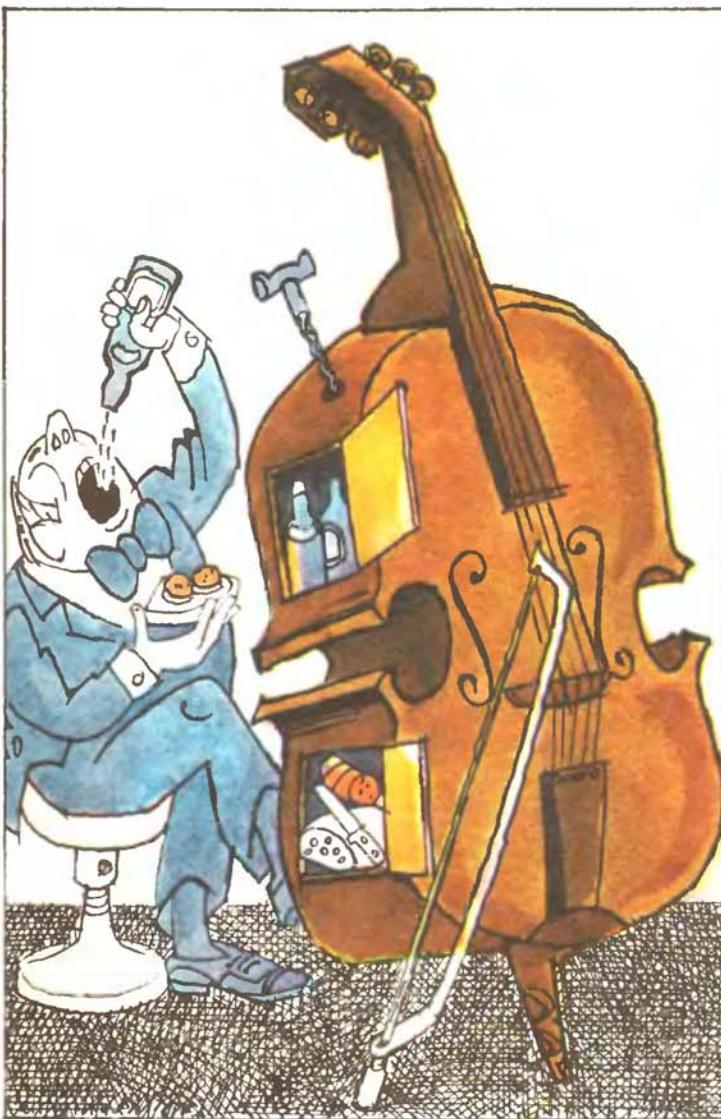
През 1976 г. му е присъдена и специална награда на ДП „Разпространение на филми“ за плаката на филма „Осьдени души“.

На международната изложба-конкурс за плакат на тема „Заштита правата на детето“, организирана от ЮНЕСКО в Страсбург, Франция през 1979 г. е носител на трета награда, а след две години в гр. Толентино, Италия е удостоен със специална награда.

От 1964 г. е участник във всички ОХИ на карикатурата.

Р.С.

ТЕНЮ ПИНДАРЕВ ▲ „Антракт“

„Родословен стълб“ ▲ ЗДРАВКО ЙОНЧЕВ

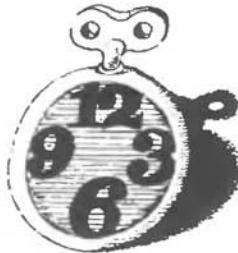
Тази писка може да запълни една съществена празнина в репертоара на нашите театри – писата на сагира със съвременна тематика. Но все пак тя не бива да се играе едновременно във всички театри, защото това ще е доказателство, че във всеки от тях има празнина. А писата все пак не е пълни-дупка.

Серафимов, бивш стругар-ударник, е виден ръководител в града. Той е скромен, открит, честен, грижлив към хората, които го обичат. Но не и към тези, които не го обичат. И затова Киро Чолев, който попада в категорията на тези, които Серафимов не обича, решава да го погуби. Той започва да търси слабото му място. Това обаче му се удава много трудно, защото слабото място на скромния, открит, честен и грижлив Серафимов не е нито вилата му – здрава, двуетажна, с голямо дворно място; нито частната му лека кола, която не излиза от гаража и е значително по-здрава от служебната му; нито петстайния му апартамент на стойност 45 хиляди лева; нито връзката му със секретарката-любовница, обвързана със Серафимов и като любовница, и като служебно лице. Накрая обаче поддият Чолев успява да разбере, че Серафимов слуша внимателно и поласкано, когато го хвалят тези, които са зависими от него. И коварният Киро Чолев обкръжава Серафимов с хора-ласкатели. Постепенно Серафимов става груб, надменен, важен, започва да се бърка там, където не му е работата, превръща се в бюрократ, пропит с измамната мисъл, че е незаменим.

СЕРГЕЙ ТРАЙКОВ

ДАЛИ Е СЪЩЕСТВУВАЛ КИРО ЧОЛЕВ?

Анотация за писка в три действия

И пагубните последици от душевната поквара на Серафимов не закъсняват. Първо зарязва любимата си и започва редовно да се прибира в къщи при съпругата си и двете си деца. След това подкарва частната си кола, с която хвърля в ридания личния си шофьор, принужден да не ходи в безкрайни командирочки с още по-бездрайни трапези. Крайната стъпка от надението на Серафимов е, когато най-беточливо дава вилата си за ползване от една детска градина.

Киро Чолев ликува – той наистина е намерил начин да погуби Серафимов, който постепенно се компрометира пред честното гражданство. Но се случва така, че Серафимов е извикан на семинар в

центъра, където среща друг ръководител, пълно копие на него. Серафимов е потресен. Той напълно отрезява, защото се е видял като в огледало и разбира, че е тръгнал по наклонената плоскост. Но все пак успява да намери сили в себе си, да осъзнае, че хора като него са ненужни никому. Серафимов веднага се връща в своя град и първата му работа е да възстанови прекъснатата връзка с любовницата-секретарка. След това заключва частната си кола в гаража, защото ако я кара ще трябва да я прибира в дома си. После премества детската градина от вилата си в две бараки, строени през грийсите години на века. И Серафимов отново се превръща в уважавания и обичан от всички скромен, грижлив, честен и открит ръководител.

След като напълно идва на себе си, Серафимов започва да търси Киро Чолев, за да го накаже. Оказва се обаче, че той е изчезнал. Но кой е бил все пак той? Серафимов се замисля и стига до извода, че частна от него е имала в самия Серафимов, в секретарката му, в шофьора му. Мнозина от околните съзнателно или несъзнателно понякога са били Кирочолови...

И Серафимов разбира срещу какво трябва да се бори – да премахне от обществото ласкателите и лъжехвалителите, да разберем каква е вредата от тях и да не им позволим никога вече да работят представите на хората за скромните, открити, честни и грижливи ръководители!

ЕВГЕНИ КУЗМАНОВ

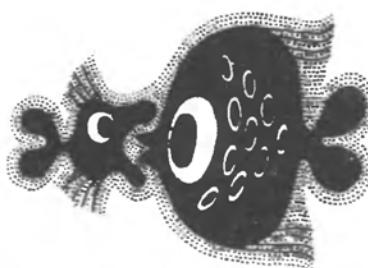
Роден през 1941 г. в Радомир. Завършил скулптура в Художествената академия. Работи като свободен художник, така че му остава време и да пише. Автор е на белетристичните книги „Безкрайни конкурси“ и „История за оркестър“. Автор е и на сценарий за игрален филм, който се снима в момента.

Ако му остане свободно време, винаги е добре дошъл на страниците на „Криката“ — и като художник, и като писател.

ЧЕР АРАПИН БЯЛ КОН ЯЗДИ

Един красив даровит арабин кратко преживяващ около ЦУМ. Неговият номер се състоише в това, че нямаше никакъв номер, понеже имаше долари. Може би поради тази причина се оставяше течението да го влечи, хей така като весел пътешественик; животът го влечеше като бъръмбар сламка, около него бушуваща главозамайваща търговия, но какво от това... Този младеж, така съмнително

равнодушен към цените и търговските страсти, представящ се пред изрусените циганки с името Абдал Хаймана, получаваше парите си от един стар, голям бивш пътешественик, забогатял по женитба, който му бе баща. Абдал Хаймана, когото от години вече цялата компания зовеше Аби Хайлайф, харесваше това китно градче София. Какво великолепно гостоприемство... — мислеше си той. — Какво разбирателство... И толкова хубави жени... Аллах да ме прости! — Та така Аби преживя доста спокойно време в един хотел зад Софийската минерална баня, докато стрелата на любовта не улучи неангажираното му сърце. Ловджийката беше Фани, по кръщено Стефка — другото се губи дълбоко назад в историята на цивилизацията. Тя притежаваше богат арсенал от номера и така умопомрачително завъртя главата на арабина, че той биде принуден да пише на баща си — стария бивш пътешественик — че без бащина благословия взима една бяла европейка. Какво е било там, в Арабия, всеки баща може да си го представи. А бащите обикновено взимат мерки, ако са богати. Аби престана да получава пари от бившия пътешественик, изпадна във финансово недоумение и често му се налагаше да прибягва дори до копърсандович. (Под черта: Копърсандович — арабско откритие с български патент. На мястото на погълнатата като предястие мека средина на голям краешник от заводски хляб, с поставя копърка, но без кутията. Яде се на закрито.) А на ръцете му вече тежеше съпруга, бяла европейка. Тя нямаше къща, та живееше при него в хотела.

Самата тази Фани, макар и да бе достатъчно руса, беше направо откачена. Тя непрекъснато му говореше за Неапол — Виж Неапол, пауми! — като че ли Аби бе тръгнал из Европата да умира. Често му цитираше парижки новести от „Паралели“, сякаш това списание е меродавно, размахващо пред кроткото му лице опасно стиснати пръсти в уверение на това, че испанската корида ѝ бил любим

спорт; а през април започна да се гърчи в страшни бъбречни кризи — иззвиващ се не като червей, ами като червейка и между болезнените пристъпи успяваше да му прошепне със свежи, примамващи устни, че тази болест може да се излекува само върху горещите пясъци на Ривиерата. Както всички съпрузи, и Абдал Хаймана търпеше, но когато Фани си купи от книжарницата един глобус, намери къде се намира Флорида, толкова често споменавана в „Паралели“, и заговори за това свое открытие — арабинът биде принуден да се позамисли-и.. И слон да го настыпи по мазола, един съпруг може да изтърпи, но когато Фани се прехвърли към Калифорния, ожесточено показващи му колко ищожно е разстоянието между Флорида и Холивуд — тогава Аби Хайлайф получи тикове в лявото рамо, което е близо до сърцето...

И нека в последвалия развод никой да не обвинява арабина — искал Абдал бяла жена, взел я! Нека никой да не хвърля кал и върху нашето момиче — ментало невинното дете на природата и се опитала да достигне мечтата чрез брак, без да подозира бедното, че мечтите са недостижими и че бракът е палач на мечтите.

Развод между правоверни не прави потресащо впечатление като този скандален развод, защото в подобен случай всички са озадачени — очаквали са не бивало щастие, като че ли за другите щастие не е бивало, ами е било природна случайнност.

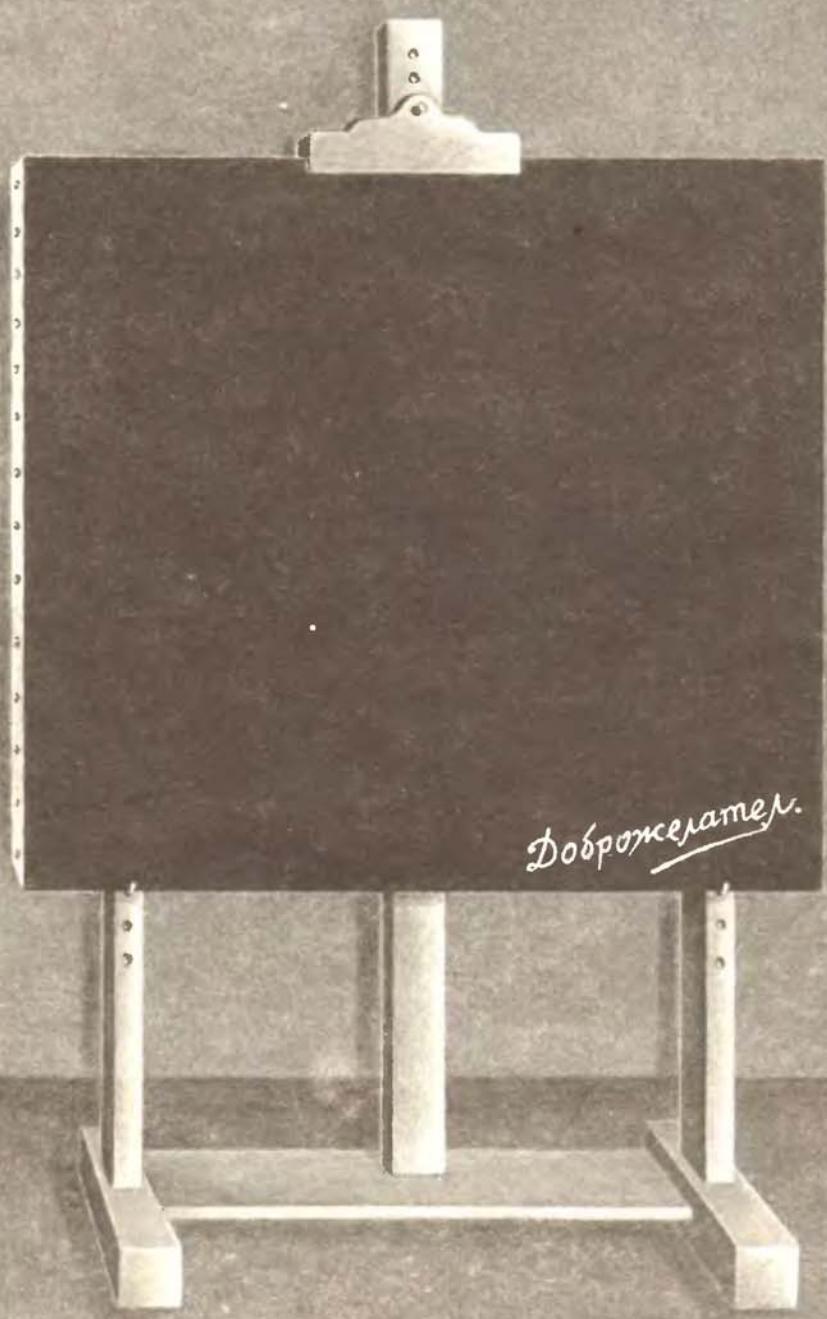
Аби Хайлайф — Абдал Хаймана, син на стар пътешественик — изчезна внезапно в една сълнчева утрин, докато Фани се редеше пред Халите за списания. Арабинът нахлули възмутен чалмата си и се пресели в Сърбско, до други минерални води. Баща му се възрадва и възстанови издръжката. Старият пътешественик от опит знаеше, че всеки греши в младостта си.

Фани бе потресена от това черно предателство. В знак на дълбока печал и ярост, тя си подстрига косите и престана да употребява арабските поговорки и мъдрости. След година се омъжи за Мето — погрешно вписан в паспорта като Методий — крал на аферистите в Пловдив, който за три години и направи четири деца.

Както е известно от една арабска поговорка — който е аферист, във всичко е съмнителен, та и Мето на Фани. Как така се правят четири деца за три години! Так има някаква загадка.

Но... друг път ще се разправяме...

БАРИС ГУЛЯШКИ

ГЛУХАРЧЕ

Нежно като пеперуда,
като горяща малка свещ,
глухарчето край нас отплува,
стопи се във деня горещ
и въпреки че най-невинно
възприемаме това,
то всъщност отривисто кимна
към истината със глава.

КЪЛВАЧ

Чух в парка нещо да потраква,
загледах се и — ето:
видях да броди в полумрака
кълвач объркан, дето

със човчица пръстта човърка,
а тя кънти, защото
се радва, че кълвачът сбъркан
я бърка със дървото.

Е, нека не корим кълвача,
че бърка занаята.
Ала не значи ли това, че
човъркайки земята,

причина някаква стаена
под корените точно
го е накарала да вземе
от нея да започне...

СЛУЧКА

Пред бившата осма гимназия
от бившия осми „Б“ клас,
срещам, кажи я бе... тази...
всяка вечер беше със нас...

Е, дето със нея... такова...
в онъ, проливния дъжд...
А, бившата Мими Попова.
(Днес Димитрова. По мъж.)

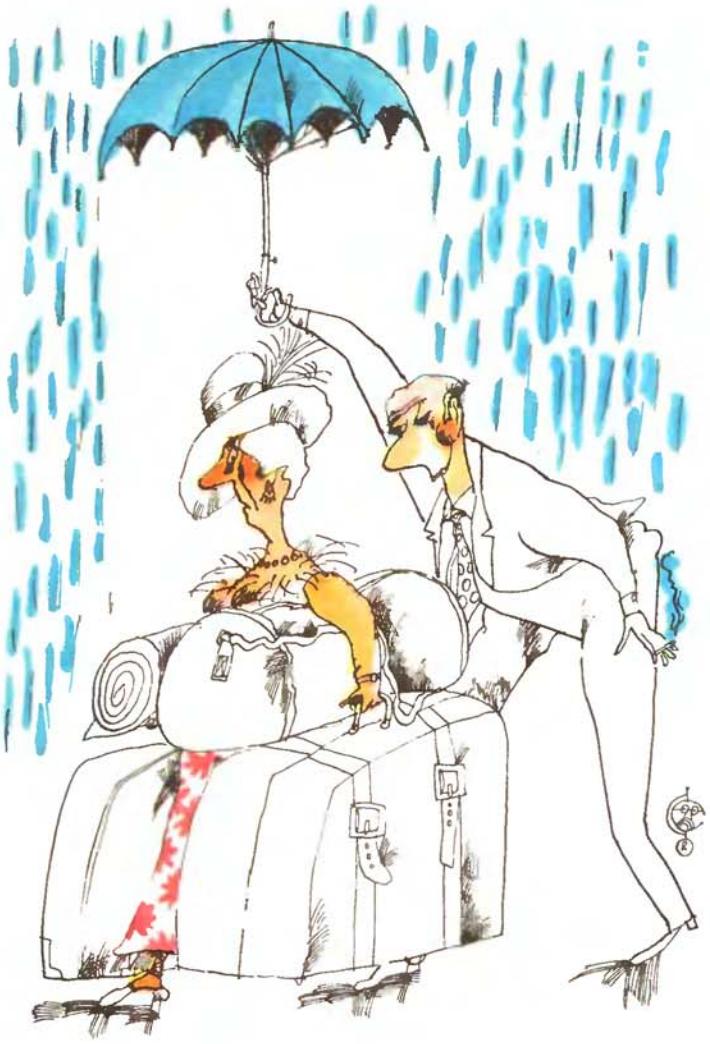
Та с нея в бившето „Левски“
(Елвис Пресли беше пропля)
навремето тъй я оплесках...
А днеска си пием в „Кристал“.

Прихващам бившата талия.
Илизаме — горе звезди.
Вървим по днешна „България“
(„Евлоги Георгиев“ преди.)

В нейната стаичка скрити,
тя пробва дали пак съм мъж.
Снегът, дето блъска в косите,
е всъщност бившия дъжд.

А туй, дето толкова стене
под наште сегашни тела,
изглежда е бившето време,
на което шепнем: „Ела...“

А то пък взе, че отново
си тръгна — така — изведнъж
от мен и от Мими Попова.
(Пардон — Димитрова. По мъж.)

26 СТОЯН ДУКОВ „Галант“ ▲

▼ ТРАЙКО ПОПОВ

„Лоши мисли“

СПЕЦИАЛНО ЗА

КАРИКАТУРА

СПЕЦИАЛНО ЗА

КАРИКАТУРА

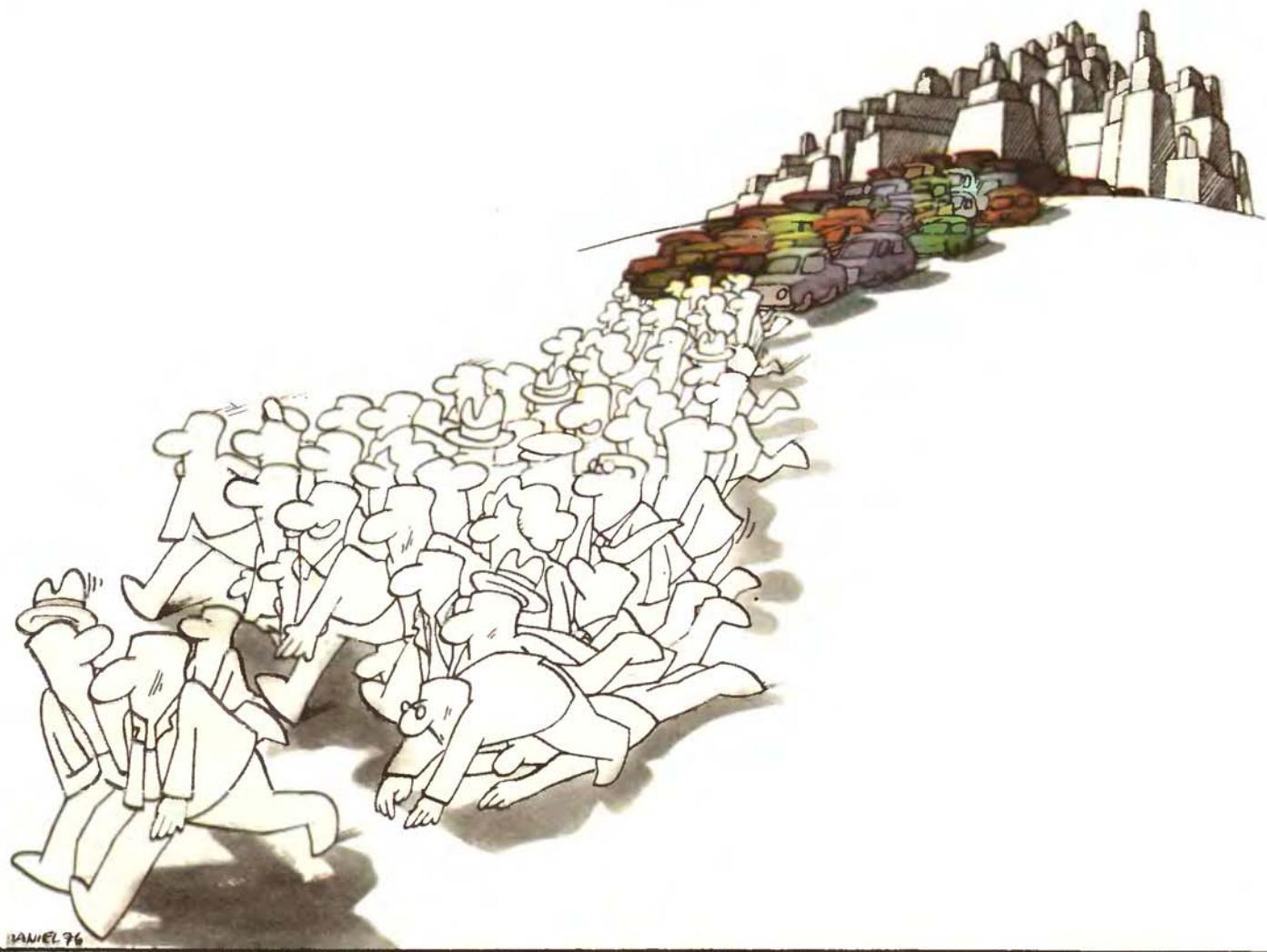
ИШВАН КРЕНЕР, Унгария

ВЛАДИМИР БАПЕ, ЧССР

ИРЖИ ДАНИЕЛ, ЧССР

СПЕЦИАЛНО ЗА

КАРИКАТУРА

СПЕЦИАЛНО ЗА

КАРИКАТУРА

Иван Миланов извади от джоба си пачка хартийки и ги сложи на масата.

После стана.

Момичето бързо посегна към тях, но в същия миг се сгърчи, фигурата му се смили, кожата се сбръчка, прегърби се снагата му и красавицата се превърна в бабичка.

— Сине, сине.... Трудно се живее... — отрони с пресипнал глас старицата. — Лесно е на вас, там... Там...

Иван Миланов не се обърна.

Взе багажа си от стаята и тръгна.

Нощта се спускаше бързо, стана тъмно и той не знаеше накъде да тръгне, за да не събърка пътя към града. От тъмнината изтрополя каруцка, два коня светнаха с копитата си, чу се човешки глас:

— Накъде?

— Към гарата

— Милановата гара ли? — попита гласът от каруцата.

— Милановата!

— Качвай се!

Иван Миланов се метна на каруцата и видя в тъмнината енергичен мъж, някъде около четиридесетте, чистичко облечен.

— За къде ще пътува ваша милост? — попита собственикът на каруцата.

— За града! — отвърна Иван Миланов.

— И аз съм натам! Ще поработя година-две, ще натрупам пари и ще се върна на село... Искам къщичка да вдигна...

— Какво ще работиш в града?

— К'вото падне! Як съм, мога и тухли да нося! Пък ако не върви, ще ида в Америка... С парахода...

След половин час стигнаха до гарата. Милановата гара, така каза селянина и излезе прав. Това беше гарата, която купи Иван Миланов.

— По двадесет за влизане! — спря ги на входа униформен служител с фуражка и околожка, на която пишеше със златни букви: „Миланова гара!”

— Бре! — плесна се по челото селянина. — Аз имам само десет!

Иван Миланов го тупна по рамото, кимна му да влиза и плати входа за двамата.

Докато чакаха пред касата селянина въздейхна и тихо отрони:

— Не те познавам, твоя милост! Ама не продаваш ли? Купувам ги по четири лева единия!

— Колко искаш? — попита Иван Миланов.

— Бе то, мога да купя двайсетина, за града!

Иван Миланов извади пачка хартийки и ги бутна в ръцете на селянина.

— По колко ги даваш?

— Взимай, взимай! — въздейхна Иван Миланов.

После остави онемелия човек по средата на чакалнята и излезе на перона.

Някъде отново изтрещяха гърмотевици. Следващият играч бе хвърлил зарчетата.

Идваше и редът на Иван Миланов.

В джоба му се гънха още няколко хартийки. Стомахът го болеше, болката се качваше към сърцето.

— Фалира! Фалира! — сепна го силен вик.

Срещу него тържествуваше Дончо и клатеше в шепите си заровете. Дончо се протегна, прибра хартийките, натрупа ги пред себе си и доволно въздейхна.

Уж игра, а как се вживиха...

След половин час Иван Миланов си тръгна. Кой знае защо, в много лошо настроение...

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ ГОРЧИВОТО СЛАДКО ДО ФИЛОСОФСКИЯ КАМЪК

Някои хора злословят, че отдавна познават творчеството на Черемухин, а все още не съм писал за него. Истина е, но лесно ли е да кажеш добра дума за писател, който ви кани на гости, за да ви черпи със сладко от горчица или за да ви сложи капан. А да кажеш лоша дума за приятел е още по-трудно. Затова доспа време се правех, че творчеството на Черемухин е вън от моите жанрови интереси. Но когато Черемухин премина от късия разказ към повестта, критическата ми мълчание стана подозрително, тъй като съм известен поборник за романа. А какво друго е повестта, ако не вид роман, както се изрази Вернъж един писател, когато ставаше дума как да бъде хонорувана повестта му.

Така че след „Философски камък“ творчеството на Черемухин напрочинъ ми привличаше да го разглеждам и откъм жанрова страна, а с „Туна бега“, в която авторът е включил не една, а пет повести, критическата ми намеса ставаше наложителна.

Да, драги читателю, заклет диалектик и пръвърженик на закона за количествените натрупвания, който водят до качествени изменения, мен ме блазни мечтата, че най-сетне подемът на българския хумор ще доведе до създаването на съвършен мащабна творба от типа на „Дванадесетте стола“, а та кива творби, както знаете, са романи. И тъй като повестта като жанр е ако не малък роман, то поне път или подготовка за романа, повестите на Черемухин не можеха да не ме съблазнят за прочит. Прочетох ги. С интерес. Защото става дума за нашенски, до болка познати проблеми — жилищни неволи, бюрократически разтъканвания, безсмислени реорганизации, търсение на философски камък за решаване на нерешените проблеми, прељубване от пусто в празно, обществено-пропагандни абсурди,

псевдомодернизации и още бол слабости и недъзи, които нико са слаби, нико не негъзи.

И с тази си книга изтъкнатият наш хуморист с руски псевдоним постърждава, че има вроден усет за български национален колорит в хумора. Той определено следва родните повествувателни традиции от фолклорния хумор до Чудомир. И е успял да постигне свой синтез на тези традиции с някои особености на модерната сатирическа гротеска. Вплитайки умело абсурдно-гротескни ситуации в националната битова среда (най-често в декора на любимото му градче Кривня, кое то би трябвало да съсредоточи едно бъдещо по-голямо повествуване), Черемухин постига занимателен, поръчен с пилера на типичния народен хумор (което не значи, че има само един национален хумористичен модел) разказ, насочен срещу нетрадиционни социални и човешки деформации. Защото Черемухин е хуморист с доста подчертан обществен и нравствен идеал, който бих определи като трагационния здрав народен разум.

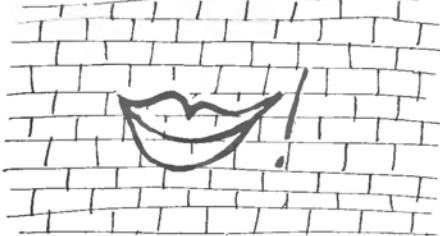
Навремени при четенето ми се струваше, че писателят като малко поразител и изкуствено уძължава повествуванието си и това би могло да бъде единствената ми забележка. Но като се замислях, разбрах, че това кое то би могло да изглежда небъг, е въсъщността на Черемухин като метод на реализма. Защото реализъм означава да твориш със средствата на изобразявания обект. А съгласете се, че Верен на този метод писател не би могъл да напише къс разказ за жилищните неволи на съвременния българин (като е в първата повест на книгата „Туна бега“). Подобен социален проблем би могъл да се прераде съответно само чрез епопея. Че Черемухин е и романтик проличава в хепиенда на повествуванието. А известно е, че в живота подобни епопеи не винаги завършват щастливо. С кое то не искам Черемухин да се откаже от своята романтическа вяра в идеала. Не на мен е съдено да давам препоръки на автор, който е открил философския камък.

СВЕТЛОЗАР ИГОВ

ВЕЛИН АНДРЕЕВ ▼

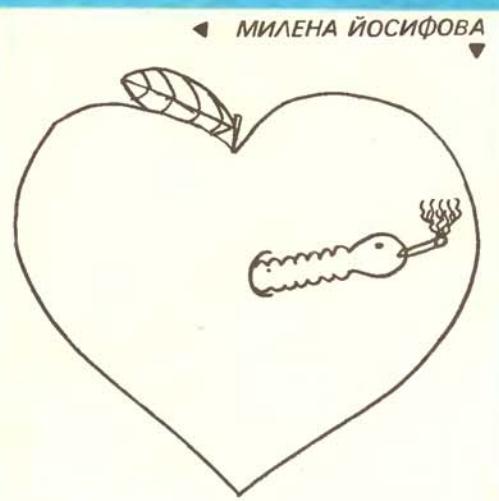
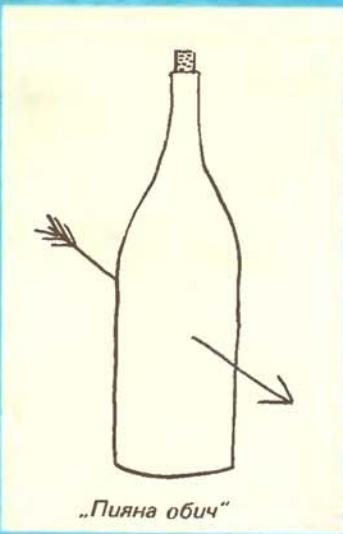
ИВАЙЛО НИНОВ ▼

▼ НИКОЛАЙ ПЕКАРЕВ

Децата рисуват

ГЕОРГИ ХРИСТОВ

СТАРИЯТ КОРАБ

Светят каютите! Светят каютите!
Музика свири, народ се тълпи...
„Тая вечер може би ще отпливаме!“ ...
възнува се старият кораб.

Светят каютите и скърцат палуби,
и бързат матроси, облечени празнично,
и винени тапи хвърчат...

„Тая вечер може би ще отпливаме!“ —
възнува се старият кораб.

Морето се плиска, разтворило път —
и старият кораб сънува пак бури,
вълни океански, безбрежен простор...

„О, котва да вдигнем веднъж!“
Светят каютите, светят каютите,
но старият кораб е здраво закотвен.
Той никога няма брега да напусне,
поне да потъне като истински кораб...
Защото е само един ресторант.

СПОМЕН ОТ БЪДЕЩЕТО

Краката ми са асансьор,
който непрестанно слизи,
изкачвайки се.

Ръцете ми са врати,
които се отварят и затварят
само навътре.

Главата ми е гипсов таван,
от който ме притискат
чужди мисли.

А сърцето — център,
където се пресичат
южният и северен полюси
на моето въображение...

Какво съм аз?

Пришълец от Земята,
по погрешка кацнал пак на нея:

Ще се рееш нависоко,
ще приемаш форма всякаква,
ще те носят разни ветрища
в каквато си искат посока.
Ще те чакат мнозина с надежда,
но ще бъдеш и едно наводнение.
Сянка ще бъдеш за някои,
други ще зъзнат под тебе.
Розов отгоре
и гален от слънцето,
слънцето за други затулящ...
Хубаво ли е да бъдеш облак!
...А каква е, моля,
прогнозата за облачността?

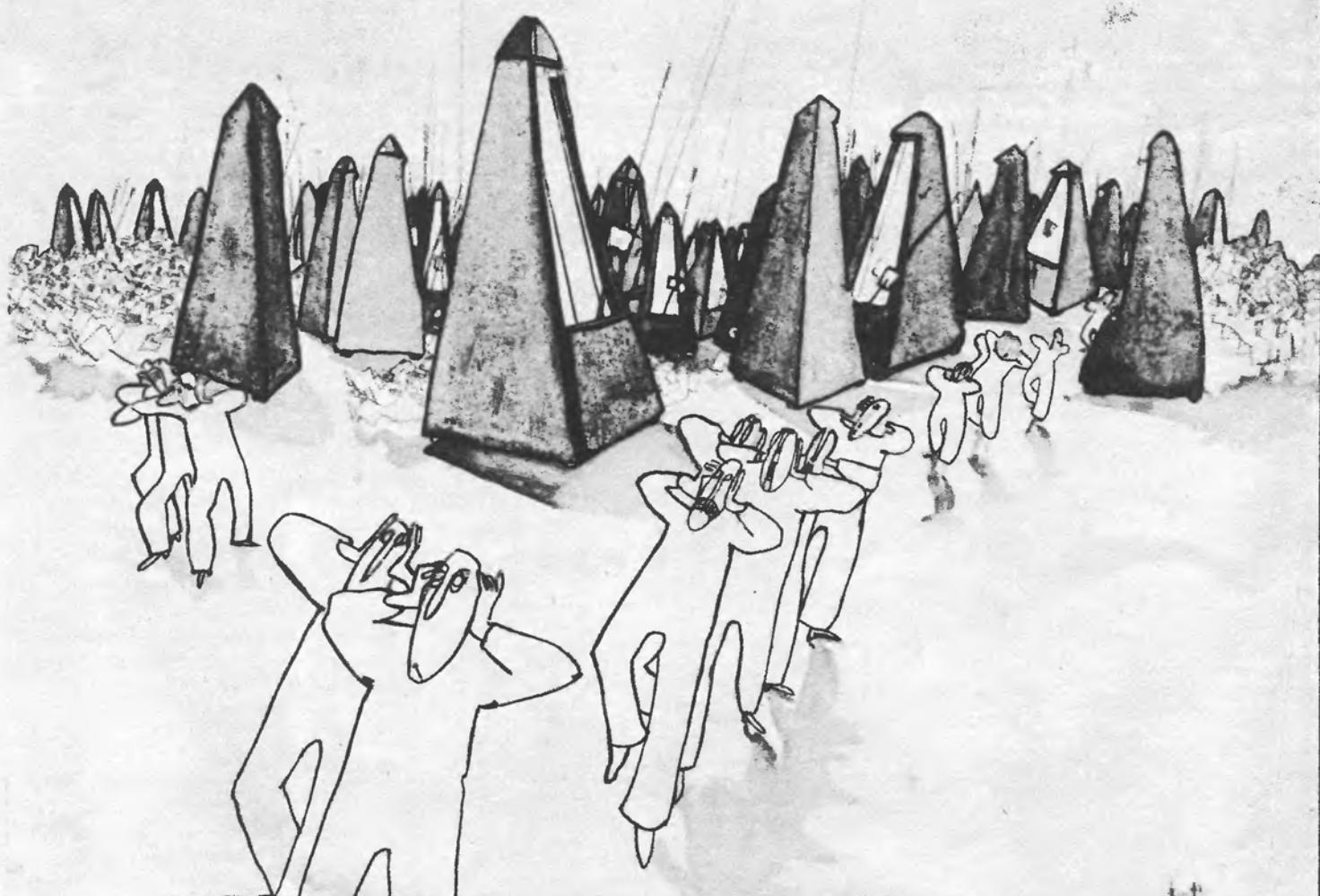
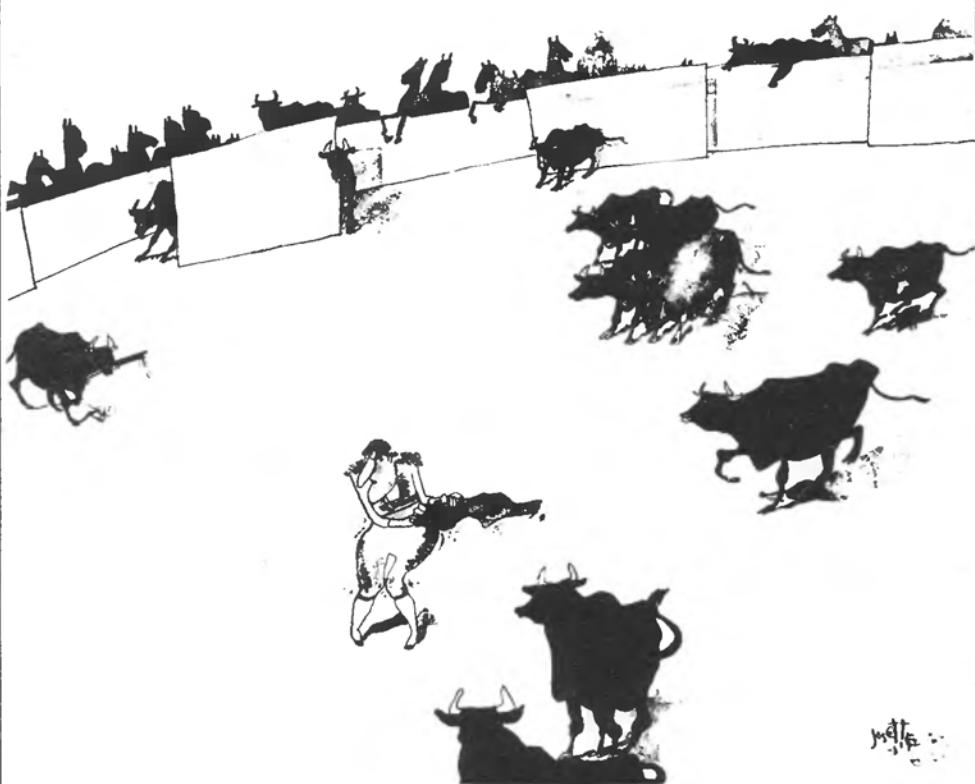

Жозем Янсенс

Белгийската карикатуристка, илюстраторка и филмова аниматорка Жозем Янсенс е родена на 15.II. 1949 г. в Антверпен.

Самостоятелните изложби в родния ѝ град през 1975, 1976, 1977 и 1980 г. я утвърждават като една от водещите фигури в белгийската карикатура, а наградите в Монреал, Канада (Голямата награда — 1975 г.), Марсика, Италия (Голямата награда 1974 и 1978 г.), отличията в Кноке-Хейст, Белгия — 1977 г. и от много други международни конкурси ѝ отреждат място и в световната карикатура.

Р.С.

Кой каза, че...

Стойко Гарванов се подпираще на левия стълб на автобусната спирка. Крепеше на земята между двата си крака пълната мрежа с продукти. Беше уморен до смърт. Държеше ръцете си в джобовете. Наоколо хората се спираха, провираха дърпаха и извиняваха един на друг. Вечерен час, който във вестниците наричаха „час пик“ и който се различаваше по това, че вечно не достигаха автобуси, трамваи, нерви и добро възпитание.

Стойко Гарванов живееше в един от новите жилищни комплекси. Дотам се стигаше само със строго определен номер автобус, чийто пък номер беше винаги да е препълнен до задушаване. Независимо от това, когато го видя, че идва, нещо в него се зарадва като малко момче.

„Места и така и така няма да има, мислеше си Гарванов, важното е да останеш последен. Хем учтиво даваш път, хем като се качиш последен, можеш да се облегнеш поне на вратата и по този начин по-леко да понесеш пътуването, доколкото такова пътуване въобще може да бъде леко. Не е шага — новият комплекс се намираше на почти тринадесет километра от центъра...“

Речено-сторено. Автобусът вече тежко попълкваше и се готвеше да тръгне, когато Стойко Гарванов внимателно се огледа и като прецени, че най-после е останал последен, умишлено бавно и туткачки се, скочи на последното стъпало.

„Отлично“, каза си той и мислено се потупа по рамото.

Хубаво, ама не чукна на дърво, а дяволът само това и чака. В потеглията вече автобус, в секундата преди да се затвори вратата, на стъпалото скочи запътът младеж, бутна нахално Стойко Гарванов и като видя, че същият не реагира, с лакти, с гърди, с колена и с къси удари известни в бокса като леви и десни крошка, смачка, вкара навътре, и направо обезличи отчаяно съпротивляващия се Гарванов. Вратата се затвори, автобусът потегли и младежът облекчено възърхна.

Малко е да се каже, че всеки метър изминат от износените гуми, беше мъчение за Стойко Гарванов. Нахалният младеж му дишаше във врата и използваше всяко подрусане, за да го ритне в кокълчето.

„Не е познала гадината,“ мислеше си злорадо Стойко и също използва едно

подрусане, за да му скочи върху краката.

— Ох — тихо изпъшка младежът, но повече не се обади и Стойко остана с впечатлението, че е настъпил някой друг. Това го накара да се изпоти от напрежение и притеснение, докато не почувствува, че нещо го пробожда отзад и разбра, че оня мръсник, така вече наричаше младежа, го е убил с карфица. На следващия завой той се облегна с цялата си тежест върху него и чу как гръбнакът на противникът му изпраща.

Автобусът продължаваше тромавия си ход напред. Хората, набълскани един до друг, напомняха монолитен гранитен блок и може да се каже, че обръщаха внимание на Стойко Гарванов, колкото би му обрънал внимание и един гранитен блок. Неговата спирка наблизаваше. Тогава той се реши на една отчаяна постъпка. И тъй като двубоят се провеждаше с неконвенционални оръжия, реши да вкара в действие съвсем си чадър. Беше вече преценил всичко. Точно като спре автобусът, ще натисне копчето и... останалото ще извърши автоматиката. Надяваше се, че хубаво ще цапне нахалника. После ще се извини най-културно и ще слезе на спирката. Ще го научи той. Автобусът намали ход... Стойко Гарванов вече беше нагласил чадъра, когато изведнъж разбра, че оня го е изпреварил: с проклетата си карфица му беше пробил един от пликовете с прясно мяко в пазарската мрежа. Сега мялото тихо текеше и обливаше шлифера на стоящата пред Стойко жена, стичаше се оттам по панталона на един военен и пълнеше обувките на бабичка със злобно изражение на лицето. Стойко Гарванов се обърна с мрачна решителност. Един господ знаеше какви тежки думи щеше да каже на младежа, ако не беше се озовал в лице срещу лице със собствения си син. Той използва това, че автобусът беше вече спрят и слезе. Синът, криеики смущение то си, му подаде ръка и взе мрежата с продуктите. Стойко Гарванов тръгна, дишайки тежко, но преди да се затворят вратите чу някой да казва.

— Кой разправя, че младите не уважават възрастните, а? Я вижте...

Повече нищо не се чу, защото автобусът потегли със сърдито ръмжене. Стойко Гарванов вървеше напред, а синът му го следваше отзад с мрежата. От нея още капеше мяло. Щом се скриха в сянката на първия жилищен блок, Стойко Гарванов се обръна и отплюща такъв шамар на сина си, с какъвто сигурно би могъл да убие бик. Поне така му се струваше. Синът му дори не охна.

МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ ЗА
ХУМОР И САТИРА, ИЗДАНИЕ
НА КОМИТЕТА ЗА КУЛТУРА И
СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ
ХУДОЖНИЦИ

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ:
ВАЛЕРИ ПЕТРОВ, ЙОРДАН
РАДИЧКОВ, МАКСИМИЛИАН
КИРОВ, МИРОН ИВАНОВ,
ПЕЙО БЕРБЕНИЕВ, СВЕТЛИН
РУСЕВ, СТОЯН ВЕНЕВ, СТОЯН
ДУКОВ, ХРИСТО ПЕЛИТЕВ,
ЦВЕТАН ЦЕКОВ-КАРАНДАШ

ГЛАВЕН РЕДАКТОР:
АСЕН ГРОЗЕВ

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:
ДИМИТЪР ПЕТРОВ (първи зам.
гл. редактор), ЗДРАВКО
ЙОНЧЕВ (зам. гл. редактор)
МАРКО ГАНЧЕВ, МИЛЧО
НЕНОВ (зам. гл. редактор),
РОСЕН БОСЕВ, СТАНИСЛАВ
СТРАТИЕВ, ТЕНЮ ПИНДАРЕВ
(отг. секретар), ТОДОР
ДИНОВ

РЕДАКТОРИ:
ВАСИЛ СОТИРОВ (дежурен
редактор), ИЛИЯНА МОНОВА,
МИЛКО ДИКОВ, РУМЕН
СИМЕОНОВ

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:
БОЖИДАР ХИНКОВ

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:

1142 София
ул. Николай Павлович, № 6
тел. 66 18 26

Приемно време: Всеки ден от
10,00 до 13,00 ч., с изключение
на вторник

1-ва стр. карикатура
от РУМЕН ДРАГОСТИНОВ
32-ра стр. РАЛИ ТЕАТЪР
„София“ — Снимки ГАРБИС
ЧАКЪРЯН

ISSN 0204—9899
Печат — ДП „Димитър Благоев“
20592

Рали театър •София•

ЦЕНА 1.50 лв.

КАРИКАТУРА ➤

7'83

20592